

KERKENBELEIDSPLAN 2025

Izegem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**Sint-Tillokerk
Izegem**

**Heilig-Hartkerk
Izegem**

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**Heilige Familiekerk
Bosmolens, Izegem**

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**Sint-Pieterskerk
Emelgem**

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**Kerk Sint-Jan-de-Doper
Kachtem**

Eindversie 1 april 2025

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	2
INLEIDING	4
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	5
2. FICHE PER KERKGEBOUW	6
2.1. Sint-Tillokerk, Izegem	6
2.1.1. Identificatie.....	6
2.1.2. Beschrijving.....	7
2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	18
2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	19
2.2. Heilig-Hartkerk, Izegem	19
2.2.1. Identificatie.....	19
2.2.2. Beschrijving.....	20
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	24
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	25
2.3. Heilige-Familiekerk, Bosmolens, Izegem	26
2.3.1. Identificatie.....	26
2.3.2. Beschrijving.....	27
2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	37
2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	38
2.4. Sint-Pieterskerk, Emelgem, Izegem	42
2.4.1. Identificatie.....	42
2.4.2. Beschrijving.....	45
2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	57
2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	59
2.5. Sint-Jan-de-Doperkerk in Kachtem.....	60
2.5.1. Identificatie.....	60

2.5.2.	Beschrijving.....	60
2.5.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	68
2.5.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	69
3.	NAAR EEN TOEKOMSTVISIE	70
3.1.	Situering en aanpak.....	70
3.2.	Toekomstvisie.....	72
3.2.1.	Sint-Tillokerk (Izegem).....	72
3.2.2.	Heilig-Hartkerk (Izegem).....	72
3.2.3.	Sint-Pieterskerk (Emelgem)	73
3.2.4.	Heilige-Familiekerk (Bosmolens)	74
3.2.5.	Sint-Jan-de-Doperkerk (Kachtem)	74
	BESLUIT.....	75

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Izegem

- Sint-Tillokerk, Kerkplein 1, 8870, Izegem.
- Heilige Familiekerk, Ter Beursplein, 8870 Izegem.
- Heilig Hartkerk, Roeselaarsestraat 55, 8870 Izegem.
- Sint-Jan-de-Doperkerk, Rumbeksestraat 1, 8870 Kachtem.
- Sint-Pieterskerk, Emelgemseplein, 8870 Emelgem

Dit kerkenbeleidsplan is het eindresultaat van een lange en brede weg van overleg en bevraging van alle betrokken actoren. Voor een beschrijving van dit traject verwijzen we graag naar 3.1 Situering en aanpak.

Dit kerkenbeleidsplan werd dus opgemaakt in overleg tussen de Stad Izegem, de pastorale eenheid Sint-Crispijn, het centraal kerkbestuur van Izegem en alle kerkfabrieken die eronder ressorteren en werd vervolgens goedgekeurd:

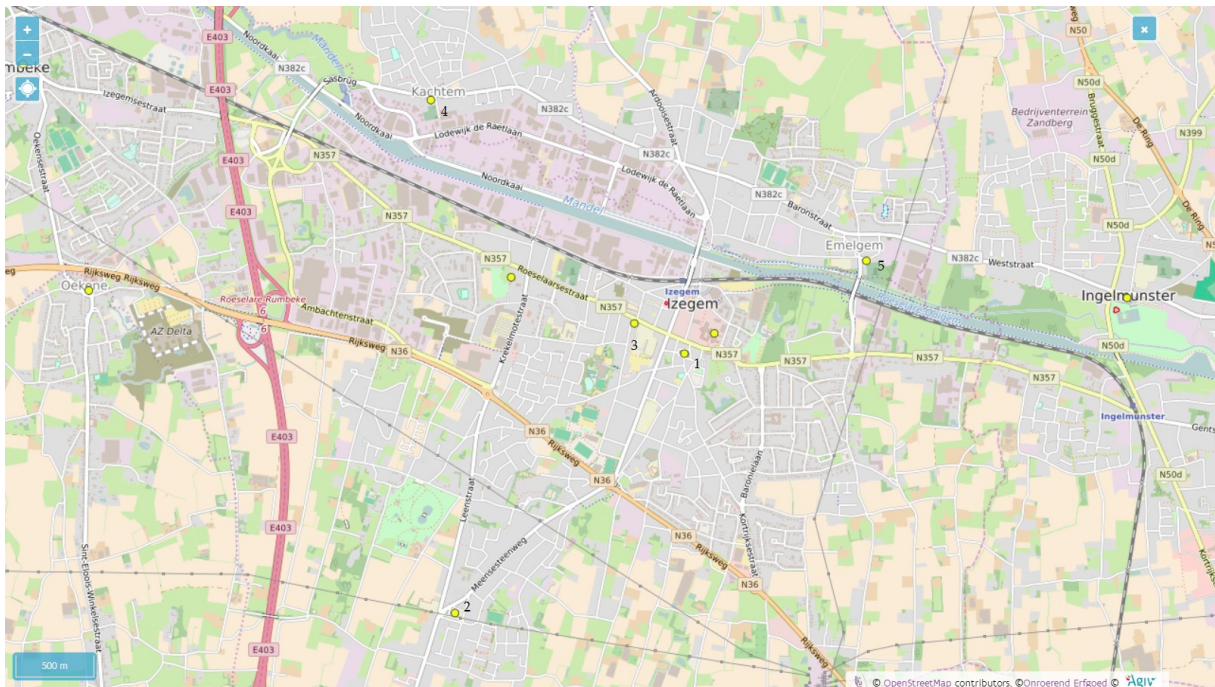
- door de bisschop van Brugge op datum;
- door de gemeenteraad van Stad Izegem op datum.

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. In een laatste onderdeel vinden we een visie over de toekomst van de Izegemse kerken.

Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

1. Sint-Tillokerk, Kerkplein 1, 8870, Izegem.
2. Heilige Familiekerk, Ter Beursplein, 8870 Izegem.
3. Heilig Hartkerk, Roeselaarsestraat 55, 8870 Izegem.
4. Sint-Jan-de-Doperkerk, Rumbeeksestraat 1, 8870 Kachtem. .
5. Sint-Pieterskerk, Emelgemseplein, 8870 Emelgem

De nummering in de opsomming correspondeert met de nummering op de kaart.

Tip: beeld wat vergroten om de nummering van de kerken op de kaart beter te kunnen lezen....

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. Sint-Tillokerk, Izegem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.1.1. Identificatie

Naam: Sint Hilonius

Geografische ligging

- Kerkplein 1, 8870 Izegem
- Provincie West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom Brugge
- Dekenaat Roeselare - Izegem
- Parochie Sint-Tillo

Eigenaar: Stad Izegem

Bescherming(en)/vastgesteld

- Vastgesteld bouwkundig erfgoed op de Inventaris Onroerend Erfgoed Vlaanderen

2.1.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

In België is er slechts één kerk toegewijd aan Sint-Tillo of, de meer Latijnse vorm: Sint-Hilonius.

Zeker al voor 1384 bestond er een eerste stenen kerk, met twee volledige beuken en een halve beuk. Op 23 augustus 1567 werd de kerk aangevallen en geplunderd door calvinisten o.l.v. Antoon Algoet en de Nederlander Willekin.

In 1604 werd ernstig begonnen aan de wederopbouw van de Sint-Tillokerk.

In 1850 besliste de kerkfabriek, de inmiddels bouwvallige en veel te kleine geworden kerk af te breken en te vervangen.

De Kortrijkse stadsarchitect en later Provinciale architect Pierre-Nicolas Croquison (Kortrijk 6 december 1806 – Kortrijk 24 maart 1887) tekende de plannen van de kerk. De eerste-steenleggingen vonden plaats op 11 juli 1852 door bisschop Malou en de familie Gillès de Pélichy.

Op 1 mei 1855 werd de kerk in gebruik genomen.

De hallenkerk, met een opvallend spitse hoge toren bekroond, telt 3 even hoge beuken. De kerk is 63.5 m lang en 25,5 m breed; het transept meet 38.5 m. De gewelven zijn 16,5 m hoog.

De toren kwam er in 1860-1861 en de spits zelf in 1868. De totale hoogte bedraagt ongeveer 80 m.

De Sint-Tillokerk was één van de eerste grote neo-gotische kerken in West-Vlaanderen. Over deze stijl verschilden evenwel de meningen al in de negentiende eeuw.

Leopold Slosse, die van 1872 tot 1891 onderpastoor van de Sint-Tilloparochie was noemde de kerk *“een onhebbelijk gebouw, dat in wansmaak alle kerken van architect Croquison overtreft.”*

Pas in 1902 werd de kerk voor het eerst geschilderd. Bij de herschildering in 1949 bleef het neo-gotische uitzicht bewaard. De huidige herschildering dateert van 1996. Er werd gekozen voor heldere en warme kleuren. De muren zijn fresiakleurig en de gewelven leliewit. De kruisbogen en kruisribben worden geaccentueerd omdat ze magnoliakleurig zijn.

De verticaliteit van het neo-gotische gebouw is letterlijk in de verf gezet: de pilaren werden in een variant van deze laatste kleur gestoken, maar de vier schalkzuilen in hennarood, de typische steenrode kleur van de neo-gotiek.

Het Sint-Tillokoor

Het barokke Sint-Tillo-altaar is in deze vorm vrij nieuw. Het was het hoofdaltaar van de oude St.-Tillokerk.

In het vergulde houten borstbeeld van Sint-Tillo is een reliekhouder die dateert uit de 18de eeuw. Het is hieruit dat op 17 april 1956 de relikwie gestolen werd. Tot op heden is deze helaas niet teruggevonden.

Ze werd voorlopig vervangen door een kleinere relik van Tillo en in april 1999 definitief vervangen door een nieuwe, authentieke uit de abdij van Solignac.

De baronskapel

De rechterkruisbeuk is de zogenaamde baronskapel. Doordat de kerk voor zowat 2/5 bekostigd werd door de familie Gillès de Pélichy, kreeg die recht voor een eigen kapel in de kerk. Het meest opvallende in de zgn. baronskapel zijn de obiëten of rouwkaders van de familie Gillès de Pélichy en haar voorgangers, respectievelijk de families van Huerne, de Pélichy en Gillès. Obiët betekent letterlijk *hij/zij is overleden*. In een glazen schrijn staat de rijve (relikschrijn) van Sint-Tillo. Toen onderpastoor Leopold Slosse in 1886 een relikwie van Sint-Tillo in handen had gekregen wilde hij een relikschrijn. Baron Alexandre Gillès de Pélichy bekostigde het prachtige, grote houten relikschrijn.

De houten gesculpteerde wand die de baronskapel afsloot van de kerk werd helaas verkocht door deken Cauwe.

Het hoogkoor

Het huidige stenen hoofdaltaar is een ontwerp van de Brugse architect J. Naert. Het dateert van 1905.

Het Onze-Lieve-Vrouwekoor

Het witstenen O.-L.-Vrouwaltaar staat op de huidige plaats nog maar sinds 1996. Het gaat om een werk van de Brugse beeldhouwer Jules Fontaine, gemaakt naar de plannen van de Brugse architect Verbeke.

Het gepolychromeerde dennenhouten beeld van Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen is van Edward Dejonghe en meet 180 cm.

In dit koor staat de doopvont die tot 1973 achteraan de kerk en van 1973 tot 1989 in het noordelijk transept was opgesteld.

De noorderkruisbeuk

Opvallend is het eikenhouten retabel met Onze Lieve Vrouw van Scherpenheuvel. Pastoor Van Cappel liet het 230 cm hoge retabel in 1947 maken door de Izegemnaar Marcel Vandecappelle.

De noorderbeuk

Het gepolychromeerde dennenhouten beeld van het Heilig Hart is van Edward Dejonghe en meet 181 cm.

Tegen de achtergevel staat een gepolychromeerde Piëta. Het beeld zelf, een werk van Edward Dejonghe, is 120 cm hoog. Het gepolychromeerde eikenhouten beeld van Christus in het graf is afkomstig uit de oude kerk. De maker is onbekend. Het beeld is 150 cm lang en dateert mogelijk van de 15de eeuw.

De zuiderbeuk

Het beeld van Sint-Tillo met kelk en staf werd in 1884 gemaakt.

Tegen de achtergevel hangt het oude schilderij De Doornenkroning. Het is in olieverf op doek en meet circa 230 x 200 cm. De auteur kan Jan Janssens zijn (Gent 1590 – gestorven na 1650).

Opvallend is ook het sterke realisme in de gelaatsuitdrukkingen.

De glasramen

Tot het begin van de 20ste eeuw stak gewoon ruitenglas in de ramen; zij kregen met pastoor Van Coillie ruitjes in lood gevat, behalve de ramen in het koor die brandglas kregen. Deze glasramen dateren van 1901 en werden door Jules Dobbelaere uit Brugge gemaakt. De glasramen van 1914 werden door zijn opvolger Justin Peen (Brugge) gemaakt, die van 1929 en 1936 door Frank Roderburg uit Brugge, die van 1948 en 1954 door Cesar Vanhevele uit Gent en die van 1957 door Olivier Ganton uit Gent. De moneelramen in de absides kregen in 1994 een opknopbeurt, de andere onder pastoor-deken Albert Cauwe.

Schilderijen

Het schilderijenbezit van de Sint-Tillokerk is eerder aan de magere kant.

Het betreft een 18de eeuwse olieverfschilderij, voorstellend Sint-Livinus, hoogte 127 cm bij 110 cm. Dit schilderij werd geschonken door de familie Jean Carpentier – Gheeraerds in het jubeljaar 2000.

Alsook een recent acrylschilderij “Hemelvaart van Christus”, afmetingen 160 cm bij 160 cm.; van de Izegemse schilder R. D’Artois.

Het liturgisch vaatwerk

Een prachtig vergulde zilveren kelk, 28 cm hoog en 17.5 cm diameter, met zeslobbige voet, werd in 1596 vervaardigd door de Brugse zilversmid Jan Crabbe, de maker ook van het schrijn van het Heilig Bloed in Brugge.

Een suisse moest de orde in de kerk handhaven. Zijn staf met hellebaard is bewaard. Een ceremoniestaf is bekroond met een beeldje (25 cm) van Sint-Tillo op de versierde bol.

In 1996 kocht deken Jozef Decoene een koperen kandelaar minora genaamd, 165 cm hoogte en 90 cm breed.

De kerkgewaden

Ter gelegenheid van de kerkwijding op 2 september 1855 werden nieuwe liturgische gewaden in gouddraad gemaakt, rijk geborduurd en met brokaat bezet. De geborduurde taferelen, in gouddraad, werden in 1948 overgebracht op nieuwe stof. Deze gewaden worden nog maar een zeldzame keer tentoongesteld.

Het orgel, de kerkklokken en de beiaard

Het oude orgel was zo goed als onbespeelbaar geworden en had geen kunsthistorische waarde.

Er werd in 1988 door Luc Lannoo een nieuw ontwerp gemaakt, uitgaande van de waardevolle elementen van het in onbruik geraakte instrument. In de lente van 1989 werd het orgel volledig weggenomen en grotendeels vernieuwd door de firma Loncke uit Kortemark-Zarren.

In de toren hangt een beiaard met 47 klokken, de drie luidklokken inbegrepen. De vierde luidklok is de Carolusklok van 1550, maar die speelt niet mee in de beiaard.

Sedert 1768 beschikt Izegem over een volwaardige beiaard bespeeld door stadsbeiaardier Cosaert.

De Duitsers eisten tijdens de Eerste Wereldoorlog de klokken op.

In de periode 1939-1941 werden 38 klokken in Doornik hergoten. De beiaard ontsnapte in 1943 met moeite aan een nieuwe Duitse opeising.

F ①
 Sint-Livinus
 Olieverfschilderij
 18^e eeuw
 h. 127 x b. 110 cm
 Ongeïgneerd
 Geschenk van de familie
 J. Carpentier-Gheeraerts
 Jubeljaar 39/R
 2000

F ②
 Kandelaar
 h. 165 x 90 cm
 koper
 Aangekocht door
 Dekan J. Decsone
 1996

F ④
 Acrylschilderij
 "Hemelvaart v. Christus"
 160 x 160 cm
 door
 R. d'Artois
 Izegem 50/R

Houten
 sculptuur
 wand.
 "Verkocht" in
 onder Dekan
 Camme.

F ③
 Gekruisigde Christus
 polyester h. 240 x 50 cm
 Geschenk 8/R 2009

Yzeren hieken
 "verdwenen" in
 1973 (?) onder
 Dekan Camme

Grondplan van de St-Tillokerk

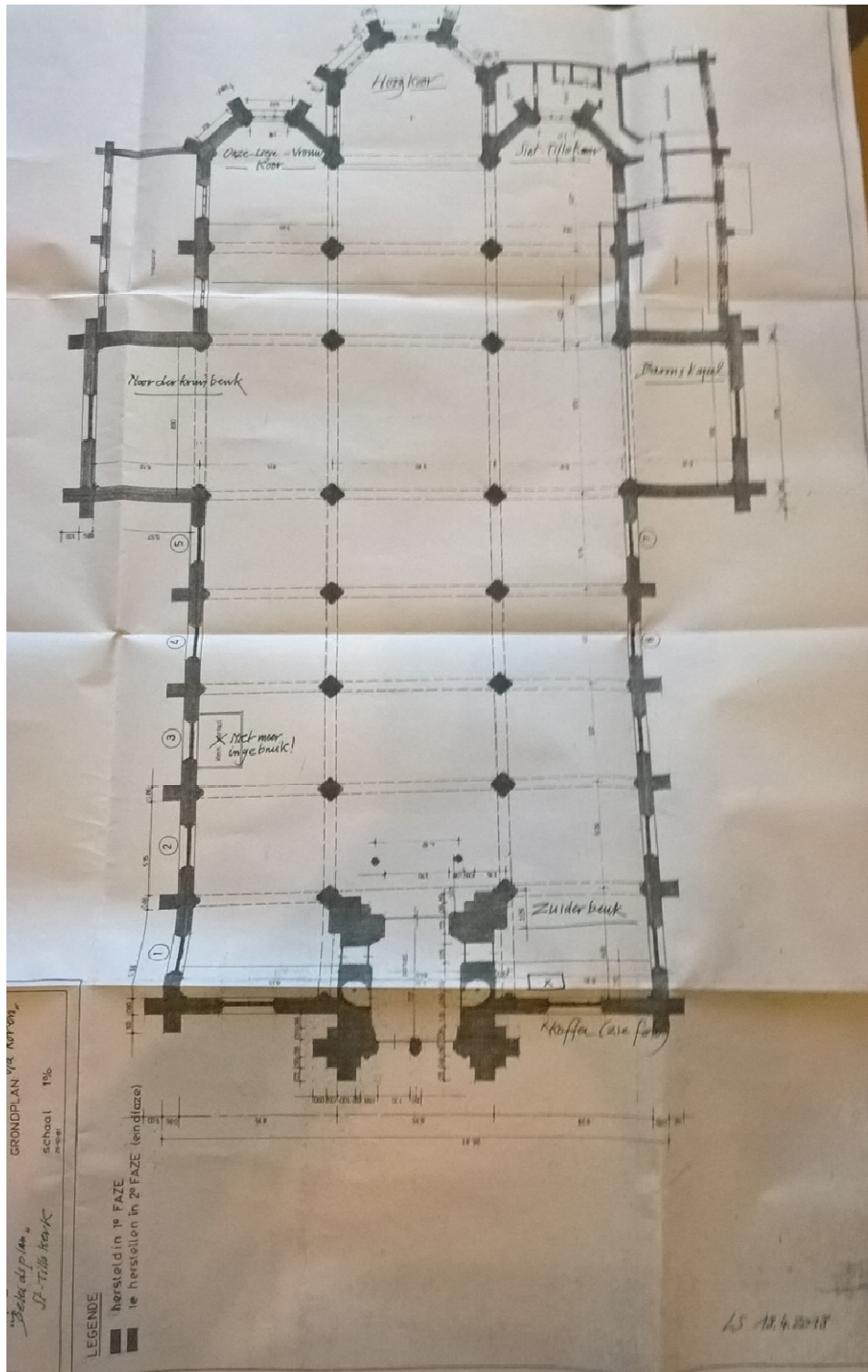
Met ijzer versterkte houten
 koffer, uit de oude kerk **F ⑤**

Luc Strobbe

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- De oppervlakte van de kerk bedraagt 1620 m²

- Vrije hoogte 16,5 m
- Aantal zitplaatsen: 475

Opbouw

- De Sint Tillokerk is een hallenkerk

- Ze beschikt over twee bij-ruimtes: **de sacristie** en **de weekkapel**.
In de **sacristie** bevinden zich de kerkgewaden, het liturgisch vaatwerk en een deel van het archief (het belangrijkste archief bevindt zich sedert enkele jaren in het Rijksarchief te Kortrijk).
In 2025 wordt in de sacristie de bestaande keukeninfrastructuur vernieuwd met een betere afwasbak, boiler en frigo.
Naast de weekvieringen gaan in de **weekkapel** ook doopvieringen en begrafenissen in intieme kring door.

- Er zijn plannen om in de noorderkruisbeuk, op de plaats waar zich nu de tribune voor de zangkoren bevindt, een nieuwe weekkapel te bouwen.
Er is voldoende ruimte voor een veertigtal zitplaatsen.
Het wordt een box in serrevorm waar het daglicht binnenvalt en het mooie glasraam zichtbaar blijft.
Deze religieuze ruimte wordt uitgerust met passend audio-visueel materiaal.
Naast religieuze activiteiten kan deze ruimte ook opengesteld worden voor profane initiatieven zoals bv. lezingen, miniconcertjes, info vergaderingen.

- De huidige weekkapel krijgt dan een eerder profaan karakter als vergaderlokaal voor 30 tot 40 personen.
Eveneens uitgerust met passend audio-visueel materiaal.
Architecturaal werk moet de mogelijkheden onderzoeken om er te voorzien in een aparte ingang van buitenaf, voldoende sanitair en een kitchenette.
Om de natuurlijke lichtinval te optimaliseren kunnen de gotische ramen in de weekkapel tot de grond doorgetrokken worden.

- Voor beide heroriëntaties, weekkapel en vergaderlokaal, opteren we voor afzonderlijk te bedienen verwarming.

- Begin 2025 koos het team van de pastorale eenheid Sint Crispijn de Sint Tillokerk als hoofdkerk.
Dit houdt in dat op kerkelijke feestdagen en op vijfde zondagen de kerk de enige kerk is waar gevierd wordt en dus veel kerkgangers moet kunnen ontvangen.
Ervaring leert dat op deze dagen en ook bij grote begrafenissen, eerste communies, vormselvieringen, enzovoort de volledige kerk wordt gebruikt.
Dit brengt met zich mee dat er weinig tot geen mogelijkheden zijn voor verdere compartimentering.

Voorzieningen

Sanitair	Er is één toilet aanwezig in de sacristie
Verwarming	Warmwaterketel met stookolie
Verlichting	In 2021 werd volledig overgeschakeld naar ledverlichting
Keukenvoorzieningen	In 2025 wordt een kleine keuken geplaatst in de sacristie: grote afwasbak, boiler, frigo
Audiosysteem	In 2021 werd het audiosysteem volledig vernieuwd met nieuwe boxen, vaste micro's, een loopmicro en headset.
Beeldscherm(en)	In 2021 werd een groot beeldscherm opgehangen dat bediend wordt met een beamer vanop het oksaal
Rolstoeltoegankelijkheid	De kerk is volledig rolstoeltoegankelijk – automatische deuren en hellende vlakken
Diefstal- en brandbeveiliging	Er is camerabeveiliging
Bliksembeveiliging	Kooi van Faraday. Deze installatie omvat opvangsers, opvangleidingen, afgaande leidingen en aarding rondom het gebouw. Deze wordt regelmatig gecontroleerd en gekeurd door de firma Heliblit.
Gsm-operatoren	Niet aanwezig

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Zonnepanelen (en batterijen)	Wordt onderzocht door het stadsbestuur
Regenwateropvang	Nihil
Dakisolatie	Nihil – onder het dak bevinden zich nog stenen gewelven
Groendak	Nihil
Warmtepomp	Werd eventjes overwogen als vervanging van de convectoren in de weekkapel
Warmtenet	Nihil
Windenergie	Nihil
Aquathermie	Nihil

Bouwfysische toestand

- Het stadsbestuur is lid van Monumentenwacht en gaat in samenspraak met de kerkraad in op de voorstellen tot inspectie.
In het verleden werd er geïnspecteerd op 15/05/2001, 05/03/2002, 13/09/2005 en 23/05/2012.
- De meest recente grote investeringen betroffen het herstellen van een aantal luiken in het dak en het beveiligen van de loopbruggen op de gewelven van de kerk.
De laatste inspectie ging door op 23 februari 2022 en duurde acht uur.
- Na deze inspectie schreven de inspecteurs: "sinds onze vorige inspectie in 2012 zijn meerdere door ons aangehaalde opmerkingen aangepakt.
De kerk wordt goed onderhouden."
- Op 6 april 2023 had er een overleg plaats met het stadsbestuur waarop schepen Caroline Maertens en Els Manhaeve, clusterverantwoordelijke stadsontwikkeling namens de stad en Dirk Van Wallegem, voorzitter en Anja Cools, penningmeester, namens de kerkraad aanwezig waren.
- Er werd een verslag opgesteld waarin de op te volgen taken werden verdeeld. Deze zijn op vandaag al uitgevoerd of in uitvoering.
- Zowel het verslag van Monumentenwacht als dit van het overleg stad/kerkraad kan bij beiden opgevraagd worden. Wegens het uitgebreide karakter ervan worden ze hier niet opgenomen.

Financiële gegevens (optioneel)

- Er zijn momenteel geen geplande investeringen van grote werken aan de kerk die moeten gebeuren en waar consensus over is tussen gemeente en centraal kerkbestuur/kerkfabrieken.
De gesprekken hierover worden in samenhang met de opmaak van het kerkenbeleidsplan gevoerd.
- De kerkraad wenst de volgende jaren een aantal projecten te realiseren.
We delen die op in noodzakelijke reguliere investeringen, investeringen die in het kader van het kerkenbeleidsplan bijdragen tot het toegankelijk maken van het kerkgebouw voor niet religieuze initiatieven en tenslotte kwaliteitsinvesteringen.

- **Noodzakelijke reguliere initiatieven**

- **Vernieuwen stookketel en stookinstallatie**

- Het opstarten van de verwarming in de Sint Tillokerk is elk jaar een delicate onderneming: doet ze het of doet ze het niet....

- Wanneer we onze installateur erbij roepen krijgen we steevast het advies om uit te kijken naar een totale vernieuwing van de sterk verouderde en op stookolie werkende stookinstallatie.

- Ook monumentenwacht gaf ons identieke adviezen.

- **Vernieuwen stoelen**

- De traditionele kerkstoelen werden in de middenbeuk vervangen door gerecycleerde stoelen uit de kapel van het Sint Jozefcollege.
Ook deze hebben nu hun beste tijd gehad (wankelen, houtworm).

Om de kerkgangers maar ook de bezoekers van de kerk bij concerten, voordrachten, optredens, enzovoort passend comfort te bieden dienen de stoelen vervangen te worden. De kerkraad opteert in een eerste fase om de stoelen uit de middenbeuk te vervangen, dit zijn er een tweehonderdtal.

Hoe breed, al of niet gestoffeerd, al of niet stapelbaar dient onderzocht te worden.

- **Schilderen kerk**

Wie naar het plafond van de kerk kijkt ziet duidelijk dat het dringend een nieuw laagje verf nodig heeft.

Wie de kerk poetst weet meer want wordt zeer regelmatig geconfronteerd met afgebladderde verfresten op de vloer.

Ook de verf aan de zijmuren bladdert af.

De kerk werd zo'n dertig jaar terug volledig geschilderd.

Enkele jaren terug werden in het hoofdkoor – duidelijk zichtbaar en licht ontsierend – oplapwerken uitgevoerd.

- **Herstel orgel**

Eind 2023 werden op vraag van de organisten enkele herstellingswerken aan het orgel uitgevoerd:

- De motor draaide verkeerd, dat is vrij schadelijk op lange termijn maar gelukkig heeft de motor geen schade opgelopen. Hij is dan ook van een nodig onderhoud voorzien.
- Voorzichtige doorstembeurt (door corrosie conducten en koppen tongwerken). Er zat ook een stevig drukverschil op de stemming tussen 1ste en 2de manuaal.
- Blaasbalg is hersteld want die was hard gescheurd op een hoek (broek).
- Algemene controle en regeling van de mechaniek en orgel.

Na de uitvoering van de herstelwerken waarschuwde orgelbouwer Claessens ons dat een algehele herstelbeurt nodig is.

We ontvingen een beschrijving + offerte voor deze werken.

Deze willen we graag voorbereiden samen met de organisten en de Art'iz kunstacademie die het orgel ook kan gebruiken in het lessenpakket.

- **Beiaard**

De technicus van de firma Clock-o-matic kwam in februari 2025 langs om, op vraag van de beiaardier, nieuwe melodieën in de beiaardcomputer te programmeren.

Omwille van de ouderdom van de beiaardcomputer functioneerde de overdracht van de muziek zeer moeilijk.

De kerkraad ontving van de firma een offerte om de APOLLO III te installeren. Dit in vervanging van de APOLLO II.

De kerkraad heeft de offerte overgemaakt aan de stad die sinds jaar en dag het beiaarddossier behartigt.

Nuttig om weten is dat aan de APOLLO III de verwarming van de sacristie en de kerk kan gekoppeld worden.

Met dit nieuwe moederuurwerk APOLLO® III is het ook mogelijk om de muziekinstallatie in de kerk aan te sluiten. Het is dan mogelijk om muziek als MP3-bestand af te spelen.

Hieronder een overzicht van de ontvangen exploitatietoelagen en overschotten van de voorbij zes jaar. De exploitatietoelagen die zullen opgenomen worden in het meerjarenplan 2026-2031 zijn nog niet beschikbaar en dienen nog overlegd te worden met het Centraal Kerkbestuur en het Stadsbestuur.

Exploitatietoelagen

2019	2020	2021	2022	2023	2024
102590,17	117443,54	123476,98	66737,52	128664,18	124824,32

Overschotten

2019	2020	2021	2022	2023	2024
50462,04	106761,52	93184,89	17024,68	21444,83	58933,81

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Wie de Sint Tillostraat indraait rijdt recht op het portaal van de imposante neo-gotische Sint Tillokerk waarvan zijn spitse toren al van ver te zien is.

De kerk bevindt zich in het centrum van de stad en is ingeplant in een groen-grijze omgeving. Groen door de vernieuwde beplanting die rond de kerk door het stadsbestuur werd aangebracht; grijs door de vele druk bezette parkeerplaatsen rondom de kerk.

De enige relatie met de omgeving die nog rest is de Mariagrot aan de zuidzijde van de kerk. De grot wordt dagelijks bezocht en is aan een opknapbeurt toe.

Nadat de pastoor voor een andere huisvesting koos omwille van de slechte bouwfysische toestand verliet ook het secretariaat van de pastorale eenheid Sint Crispijn het vroegere decanaatsgebouw. Het is eigendom van de stad en vastgesteld bouwkundig erfgoed op de Inventaris Onroerend Erfgoed Vlaanderen.

Achter de kerk bevond zich het parochiaal centrum waar tal van verenigingen onderdak vonden (en momenteel nog vinden) en van waaruit heel wat diaconale initiatieven werden genomen. De gebouwen waren verouderd en vroegen om dringende herstellingen waarvoor de financiële middelen niet voorhanden waren. Nadat het stadsbestuur geen interesse vertoonde in de aankoop van het complex werd het geheel verkocht aan een projectontwikkelaar die er binnen enkele jaren een appartementencomplex wil bouwen. Dit houdt in dat o.a. een harmonie en een koor een nieuw onderkomen dienen te zoeken. De kerkraad ging in overleg met het koor om intra muros de kerk een oplossing voor hun lokaalvraag te vinden.

Het kerkgebouw wordt elke avond verlicht. Deze installatie werd verzorgd door de Stad Izegem.

Dagelijks galmt beiaardmuziek vanuit de toren. De beiaard wordt ook wekelijks bespeeld door de stadsbeiaardier. In de zomermaanden organiseert het beiaardcomité beiaardconcerten.

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Sint-Tillokerk is de grootste en tevens de hoofdkerk van de stad.

Momenteel is er elk weekend 1 zondagsviering met gemiddeld een honderdtal aanwezigen en een weekviering op dinsdag.

Gemiddeld zijn er op jaarbasis een 30-tal begrafenissen, een tweetal huwelijksvieringen en een 40-tal doopvieringen.

Verder een honderdtal eerstecommunicanten en een tachtigtal vormelingen.

Basisschool De Stadsparel en andere scholen van de scholengroep Prizma houden er een tiental keer per jaar een schoolviering.

Elke dag is ze toegankelijk als gebedsplaats.

De kerk is ook regelmatig gastheer voor profane initiatieven: tentoonstellingen, concerten, optredens, enzovoort. Zelfs wandelingen of een Urban Cross dwarsen soms de kerk.

Ze wordt ook regelmatig bezocht door groepen onder begeleiding van stadsgidsen.

2.2. Heilig-Hartkerk, Izegem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.2.1. Identificatie

Naam: Heilig-Hartkerk ('t Klein Kerkske)

Geografische ligging

- Roeselaarsestraat 55,8870 Izegem
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom Brugge
- Dekanaat Roeselare-Izegem
- Heilig-Hartparochie

Eigenaar: Kerkfabriek

Bescherming(en)/vastgesteld

- De kerk is niet beschermd

2.2.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Noord-zuid-georiënteerd bedehuis, gelegen op het hoekpand/ Ommegangstraat dat in oorsprong de tuin was van de opdrachtgeefster juffrouw E. Angillis; later omgeven door lage ijzeren omheining (zie prentbriefkaart); nu met parking ten westen.

1895: oprichting van de neogotische privékerk naar ontwerp van Jules Vercoetere (Izegem).
1907: stichting Heilig Hartparochie. De kerk wordt door E. Angillis geschonken aan de parochie.

1908: eerste herstellingswerken ten gevolge van tien jaar leegstand, volgens literatuur vergroting van de kerk, naar ontwerp van Jules Vercoetere. De uitbreiding van de kerk is niet onmiddellijk afleesbaar.

1917: opgeëist door de Duitsers en in gebruik genomen als schouwburg. 1930: bouw van toren en sacristie naar ontwerp van Carlos Beyaert (Izegem).

De plattegrond ontvouwt een driebeukige basilicale kerk van vijf traveeën met vierkante noordoost toren; zijbeuken met rechte sluiting en een koor van één rechte travee en een driezijdige koorsluiting. Ten zuiden sacristie.

Baksteenbouw onder kunstleien bedaking; schaars gebruik van arduin voor dekstenen, afzaten en maaswerk. Vrij sober geheel waarin doorsnee-elementen van de baksteenarchitectuur worden toegepast: geprofileerde omlijsting van lichtere baksteen voor de spitboogvensters en -deuren; ook rechte en overhoekse tandlijsten ter aflijning van de gevels der zij- en middenbeuken die voorts zijn geritmeerd door versneden steunberen.

Meer uitgewerkte westpartij, waarin duidelijker teruggrepen wordt naar de regionale baksteengotiek die op decoratieve wijze wordt geïnterpreteerd. Hoge puntgevel van het schip gemarkeerd door klimmende Brugse travee met smalle, ingeschreven

spitsboogvensters en bakstenen tracering met driepasmotief in de kop. Tot de doorsnee-neogotiek hoort eerder het vooruitspringende portaal met puntgevel, geflankeerd door een rond traptorentje; geprofileerde spitsboogdeur in arduinen omlijsting, waarboven imposant Heilig Hartbeeld. Blinde spitsbogen en driepas met ingeschreven drielobben in de top.

In de latere, rijzige noordoostelijke hoektoren van drie geledingen onder achtzijdige spits met ijzeren kruis worden eveneens regionale karakteristieken verwerkt in de opbouw en afwerking: haaks op elkaar gestelde steunberen met versnijdingen uitlopend op polygonale arkeltorentjes, - hier weliswaar op sokkel van natuursteen -, verbonden door middel van een geajoueerde borstwering. Wanden der drie geledingen opgevat als spaarvelden met boogfriezen. Eenvoudige geprofileerde spitsbogige deuromlijsting in een geprofileerde omlijsting van baksteen; kleine vensters van de tweede geleding opgenomen in smalle en hoge Brugse travee aan weerszij van een liseen in de tweede geleding; hoge, verdiepte spitsbogige galmgaten in de derde.

Bepleurd en wit beschilderd *interieur*, geritmeerd door spitsbogige scheibogen op arduinen zuilen met achthoekige sokkel en knoppenkapiteel. Middenbeuk overwelfd door verankerd houten spitstongewelf met gordelbogen uitlopend op schalken. Driezijdige koorsluiting gemarkeerd door verdiepte blinde rondbogen onder de doorlopende dorpels van de hoge lancetvensters; pseudo-straalgewelf in het verlengde van de overkluizing van de middenbeuk. Schuin overzolderde zijbeuken.

Mobilair. Zonder noemenswaardigheden. Glasramen in het koor, van 1957, naar ontwerp van T. Czvek en uitgevoerd door firma G. Delodder (Brugge).

- MUYLAERT F. (o.l.v.), *Kerken in West-Vlaanderen, dl. 1, Decanaten Izegem, Lichtervelde, Roeselare, Staden, Tielt en Torhout*; Izegem, Heilig Hart, p. 10-11, s.l., s.d.
- PAUWELS G., *Kroniek van een parochie. 75 jaar Heilig Hartparochie te Izegem 1907-1982*, Izegem, 1982.

Bron: DE GUNSCH A., METDEPENNINGHEN C. & VANNESTE P. met medewerking van TANSSENS A. 2001: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie West-Vlaanderen, Arrondissement Roeselare, Kantons Hooglede - Izegem - Lichtervelde*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 17n2, Brussel - Turnhout.

Auteurs: [De Gunsch, Ann](#); [Metdepenninghen, Catheline](#); [Vanneste, Pol](#)

Datum: 2001

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: [Agentschap Onroerend Erfgoed \(AOE\)](#)

Orgel

Orgel door Jos. en Pieter Loncke (Esen) uit 1950.

Auteurs: [Roose, Patrick](#)

Datum: 01-01-2010

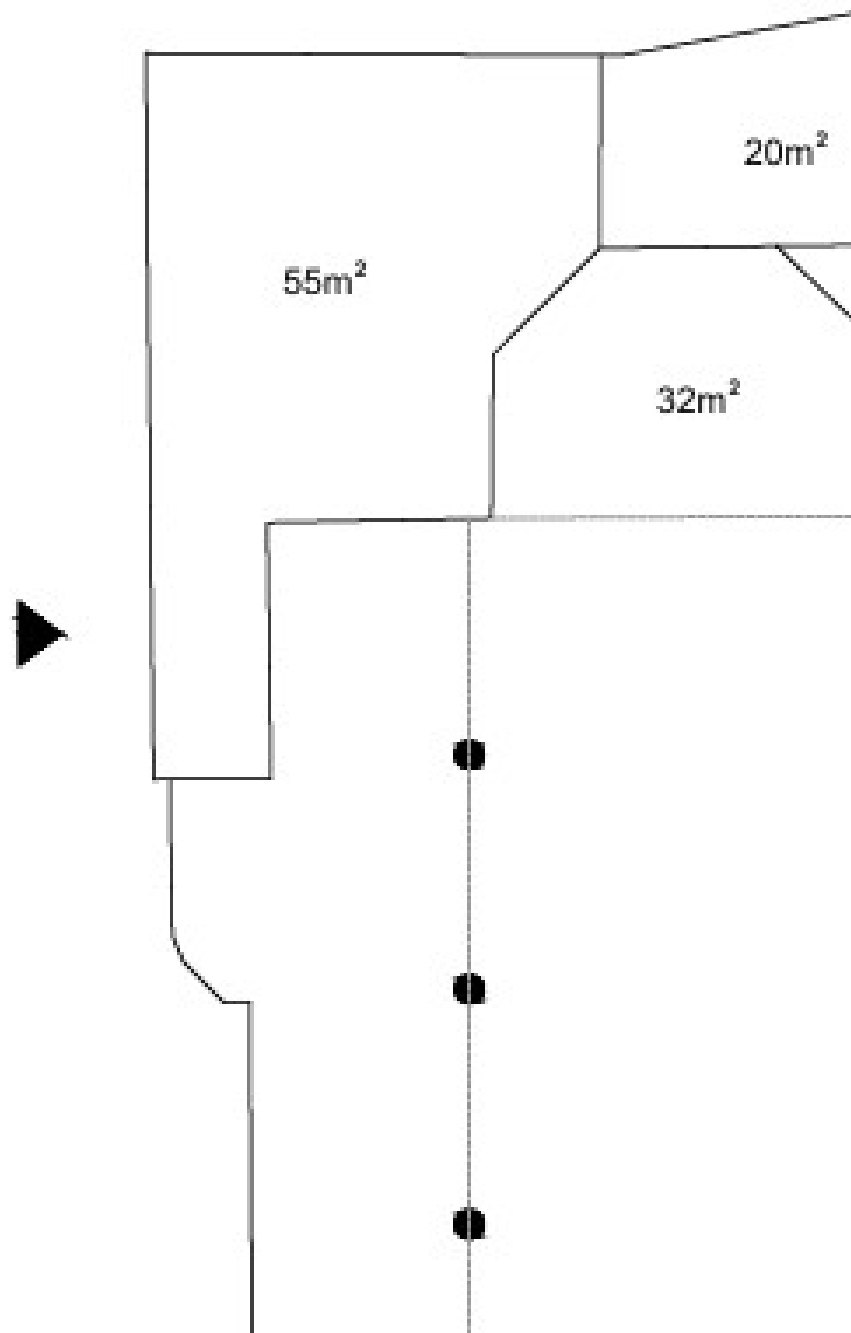
De tekst wordt ter beschikking gesteld door: [Agentschap Onroerend Erfgoed \(AOE\)](#)

Bron: INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Parochiekerk Heilig Hart* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/51628> (geraadpleegd op 3 maart 2025).

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- Oppervlakte in m²: kerkruimte zonder nevenruimtes: 540 m².

-
- Aantal zitplaatsen: 250

In 2020-21 werd in opdracht van Stad Izegem een ontwerpend haalbaarheidsonderzoek inzake de transformatie van het kerkgebouw voor nevenbestemming uitgevoerd. Het eindrapport van TV Urbain Architectencollectief en Studiobont dateert van 2021. Dit document zit ter illustratie als bijlage bij dit kerkenbeleidsplan.

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet bij zijingang in Ommegangstraat.
Verwarming	Gasbrander
Verlichting	Halogeen
Keukenvoorzieningen	Lavabo in de sacristie.
Audiosysteem	Aanwezig – werkt goed
Beeldscherm(en)	1 mobiel beeldscherm aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	Zowel kerk als kerkkoor zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers.
Diefstal- en brandbeveiliging	Niet aanwezig
Bliksembeveiliging	Aanwezig
Gsm-operatoren	Niet aanwezig

Bouwfysische toestand

De kerk bevindt zich in een goede bouwfysische toestand. Recent zijn er geen grote restauraties of renovaties uitgevoerd. Er zijn er ook niet meteen te verwachten in de nabije toekomst.

Financiële gegevens

De cijfers hieronder geven de reële exploitatietoelagen in de betreffende jaren. Deze leren ons dat de Heilig-Hartkerk financieel gezond is. Dit wordt mogelijk gemaakt door langlopende huur- en erfgoedovereenkomsten met het nabijgelegen ziekenhuis.

2019	2020	2021	2022	2023	2024
0	11019,04	0	0	0	0

2025	2026	2027	2028	2029	2030

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Door zijn ligging in een van de belangrijkste straten van Izegem op een belangrijk kruispunt is de kerk zeer goed gekend. Vraag in Izegem naar “ ’t Klein Kerksen” en elke inwoner stuurt u perfect ter plaatse. Dit creëert voor de kerk wel een eigen identiteit en herkenbaarheid. Bovendien is de H.-Hartkerk dagelijks van ’s morgens tot ’s avonds toegankelijk. Ze staat open voor mensen die op zoek zijn naar een stil moment. De kerk ligt naast de St.-Jozefskliniek en na een ziekenbezoek komen dagelijks mensen even tot bij de H.-Rita met hun zorgen en beslommeringen. Dit kunnen we afleiden uit de verhalen in het intentieschriftje dat bij het beeld ligt en waarin gelovigen heel vaak hun schrijnende vragen en verzuchtingen neerschrijven. Ook de gemiddelde maandelijkse kaarsenverkoop bewijst dat er heel wat mensen de weg naar de kerk vinden.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Pastoraal gebruik.

Bij de vorming van de PE Sint-Crispijn verloor de Heilig Hartkerk haar zondagsvieringen. Wel gaan er nog heel geregeld begrafenissen door.

Niet-pastoraal gebruik

De kerk heeft nog steeds een grote aantrekkingskracht als devotieplaats voor de heilige Rita. Ze krijgt dagelijks gelovigen over de vloer voor de verering van de Heilige Rita, de patrones der moeilijke en hopeloze zaken. De negen donderdagen, die aan haar feest -22 mei- voorafgaan, worden nog steeds door veel gelovigen gevolgd.

De kerk wordt ook gebruikt als ontmoetingsplaats voor enkele gebedsgroepen. Op regelmatige basis komen die er samen.

Muzikale optredens en tentoonstellingen vinden vlot hun weg naar de kerk. Ook de personeelsleden van de Sint-Jozefskliniek vinden er een plaats waar hun

personeelsvergaderingen kunnen doorgaan. In corona-tijd werd de kerk gebruikt als vaccinatieplaats voor het ziekenhuispersoneel.

2.3. Heilige-Familiekerk, Bosmolens, Izegem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.3.1. Identificatie

Naam: Heilige Familie Izegem-Lendeledede

Geografische ligging

Ter Beursplein 1, 8870 Izegem

Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

Bisdom: Brugge

Decanaat: Roeselare-Izegem

Parochie: Heilige Familie – Parochiale eenheid Sint-Crispijn

Eigenaar: Kerkfabriek Heilige Familie Izegem-Lendeledede

Bescherming(en)/vastgesteld

Beschermingen: Geen
Type: Zaalkerk, rechthoekig schip met 5 traveeën
Stijl: Versoberde vormgeving met gestileerde elementen
ontleend aan de traditionele gotiek
Torentype: Vierkante toren onder tentdak

2.3.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

a. De groei van De Bosmolens en de wijken.

Anderhalve eeuw geleden was de Bosmolens bijna onbewoond: van de 1533 woningen die op 31 december 1856 in Izegem stonden, waren er maar 20 op de Bosmolens gelegen. Twintig jaar later waren het er op een totaal van 1904 68 op de Bosmolens en 20 op De Mol. In 1920 telde Izegem al 3065 woningen, waarvan 196 op de Bosmolens en DeMol.

De H. Familieparochie is de laatste vijftig jaar om 2 redenen sterk aangegroeid: door de bouw- bedrijvigheid en door het verleggen van de parochiegrens.

Groeipolen waren vooral:

- Wijk De Mol
- Wijk De Negenhoek
- Wijk rond de kerk
- Maria's Rustoord, Ten Bos, Het Vijverhof, De Plataan

Grenswijzigingen kwamen er in 1957 (annexatie Negenhoek), in 1974 en 1985. De noordergrens van de parochie is gelijklopend met de Rijksweg?

De verste uithoek ten zuiden blijft op grondgebied Lendeledede gelegen. De grens wordt hier bepaald door de Leenstraat - Roterijstraat - Geitestraat - Bosmolensstraat - en Woestynestraat (Lendeledede).

Op 1 januari 1984 telde de parochie 3555 inwoners, een jaar later 4045. In 2001 was dit al 4650.

En de parochie groeit nog. Vooral jonge gezinnen met schoolgaande kinderen komen er wonen. Uit informatie van de dienst Burgerlijke Stand van de stad Izegem, dd april 2018,

blijkt dat er ongeveer 2366 adressen zijn en 5180 mensen wonen op de Bosmolens, wijk De Mol inbegrepen.

Er zijn nog steeds nieuwe wijken in aanbouw.

b. Het 'Liber Memorialis'

Het Liber Memorialis van de H. Familie start met een verslag van een algemene vergadering die plaats vond op zondag 11 februari 1923 in de lokale school en waarin Joseph Loosveldt, de pastoor van de Sint-Tilloparochie, *een belangrijke tijding* kwam doen. *Eerweerde Heer Pastor zette uiteen het dekreet van onzen Heiligen Vader den Paus, waarbij een wensch werd uitgedrukt, aan de geloovigen zooveel mogelijk gemak te verleen tot het bijwonen der Goddelijke diensten op Zon- en feestdagen. (...)*

Dit was zijn inleiding om te zeggen dat het financieel niet mogelijk was om op de Bosmolens een parochiekerk op te richten, al was daar in het verleden vaak over gesproken, maar anderzijds dat deze wijkbewoners *in de mate van het mogelijke een eerste voldoening bekomen zouden*. De zondag was er -in de voormalige huishoudklas die men eind 1922 tot schoolkapel had omgebouwd – een mis voor de schoolkinderen en daar mochten in het vervolg ook sommige andere mensen naar toe komen: *Gezien er plaats nog over is, sta ik toe dat ouderlingen, zieken, zwangere vrouwen en moeders van talrijke huisgezinnen hier op Zon- en Feestdagen het Heilig Misoffer bijwonen*.

De pastoor schatte hen op een honderdtal.

Op 20 februari 1923 werd een *bepaalden bestuursraad* samengesteld. Louis Nuttens aanvaardde het voorzitterschap van deze officieuze kerkfabriek, Emile Vanden Bogaerde werd ondervoorzitter, Jean Vansteenkiste penningmeester en Jules Verstraete verslaggever.

Al in de commissiezitting van 27 februari 1923 stelde Eerwaarde Heer Loosveldt voor om de voorlopige kerk toe te wijden aan de H.-Familie.

Vanaf 28 mei 1924 was er een dagelijkse mis in de schoolkapel. De kerkfabriek hoopte al eind 1924 op een tweede zondagsmis, een vraag die heel vaak werd geformuleerd. Dat jaar werd ter gelegenheid van Bosmolens-omwegang op 23 juli voor het eerst een plechtige mis opgedragen voor de zielen van de overleden Bosmolenaars.

Op 11 april 1937 was het zover: vanaf die dag werden op zon- en feestdagen twee missen opgedragen. In 1938 bleken 400 gelovigen plus nog eens 150 schoolkinderen hun wekelijkse zondagsplicht te vervullen.

c. Een eigen parochie, maar nog geen eigen kerk.

In 1938 of 1939 zegde de bisschop de pastoor toe dat de Bosmolens zijn eigen kerk zou krijgen, maar dat dit nog niet voor morgen of voor volgend jaar kon zijn.

Groot nieuws in 1941 toen pastoor Van Cappel in de vergadering van 15 maart de kerkfabriek kon meedelen dat de bisschop zinnens was nog dat jaar een pastoor te benoemen op de Bosmolens.

Op 21 november 1941 kreeg bisschop Lamiroy schriftelijke toelating van het ministerie van justitie.

De canonieke oprichting gebeurde op 13 december 1941. De derde parochie van Izegem kreeg de naam Heilige Familie Izegem-Lendeledede en telde aanvankelijk 1531 zielen: 1210 afgesplitst van de Sint-Tilloparochie, 161 van de H.-Hartparochie en 160 van de Lendeledede Sint-Blasiusparochie.

Op 16 december 1941 werd Godfried Vandeputte tot parochieherder benoemd.

d. Een kerk, maar op welke grond?

Voor een eigen kerkgebouw was er grond nodig. Al begin 1928 was de keuze gemaakt: een stuk grond dat verpacht werd aan de kinderen Masschelein en eigendom was van juffrouw Goethals die in Kortrijk woonde. Maar juffrouw Goethals was niet te *'bewilligen'*.

Op 26 oktober 1956 was juffrouw Goethals overleden. Toen Emile Vanden Bogaerde, de voorzitter van de kerkfabriek, ermee dreigde de kerk elders te bouwen, zegde Ernest Goethals – ere-arrondissementscommissaris van Kortrijk en erfgenaam van juffrouw Goethals – toe. De akte werd op 8 juni 1957 verleden voor notaris Albert Maertens te Kortrijk. De grond had een geschatte waarde van 79.200 frank, maar werd gratis gegeven.

e. De bouwplannen.

Het eerste bouwplan van de kerk dateert eigenlijk van juni 1944, en verwekte algemeen bewondering bij de leden van de kerkfabriek. De opdracht werd aanvankelijk toevertrouwd aan benedictijn Xavier Botte die tijdens de oorlog verbleef in het kasteel Het Blauwhuis, samen met architect Louis Verstraete en Ernest Devroye uit Brussel. Pater Botte had schetsen getekend, maar was geen architect. Daarom stuurde hij ze door naar Ernest Devroye voor *verdere instudeering*.

Dit leidde echter tot ettelijke misverstanden en betwistingen. Uiteindelijk besliste de kerkfabriek op 7 oktober 1956 om als architect te kiezen voor Emiel Allewaert.

Niet alleen het eerste plan voor de kerk werd in 1957 afgekeurd door de Commissie voor Monumenten, ook al de volgende, tot het twaalfde toe in april 1959. Op 28 mei 1959 keurde de commissie het dertiende ontwerp goed, nadat de pastoor zich met succes had verzet tegen het voorstel om de spitsvormige vensters te vervangen door vierkante. Door de vele

plannen die hij had moeten tekenen liep de eindafrekening van de architect wel op tot 647.913 frank.

f. De witte kerk

In april 1962 kwam het dossier dan toch uit Brussel via Brugge in Izegem aan.

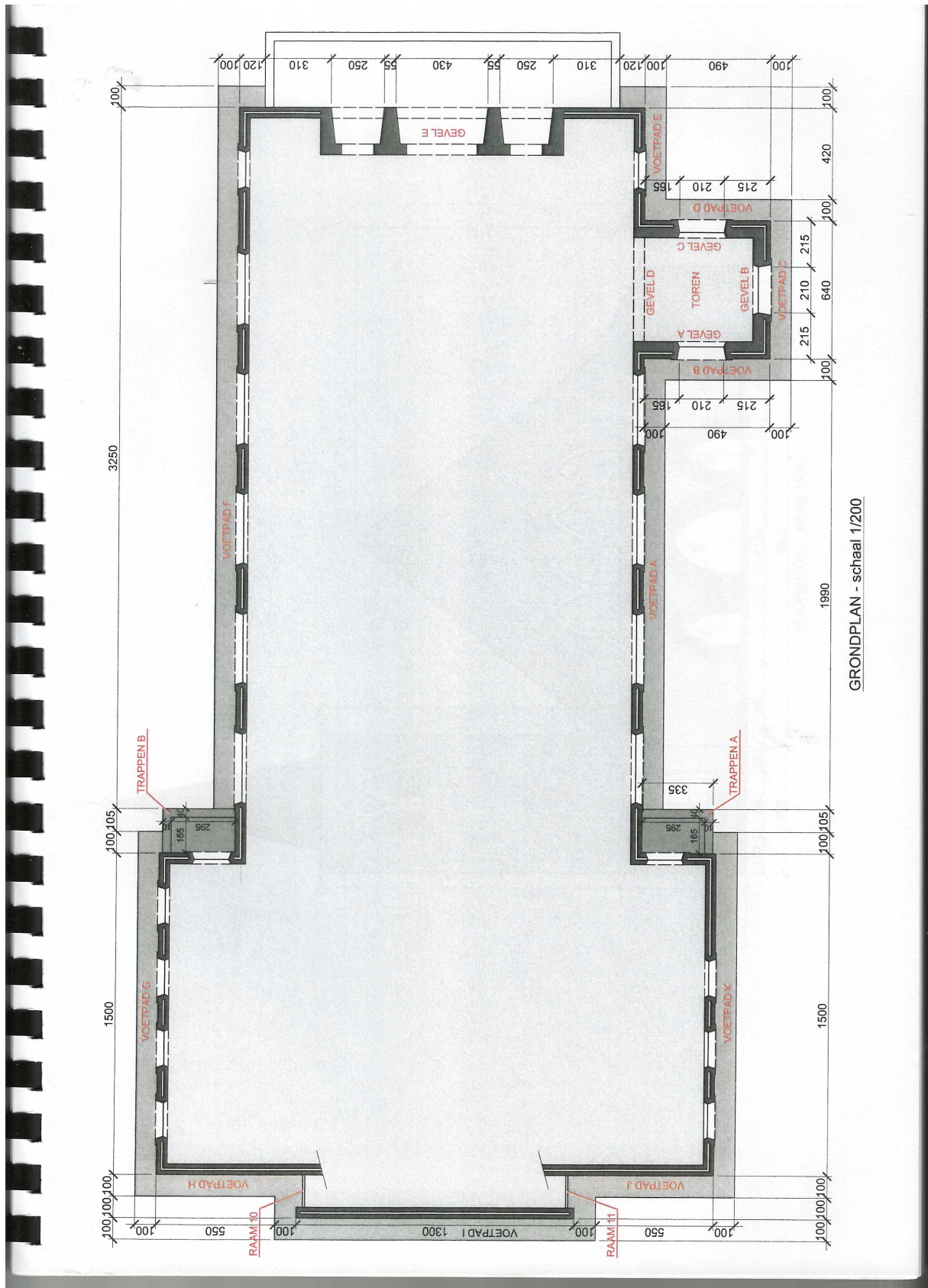
De aanbesteding vond plaats op 21 mei 1962: PVBA Deveeuw Gebroeders uit Wevelgem kregen als laagste van de vijf bidders de bouwopdracht voor 11.753.311 frank. Op 1 oktober 1962 zijn de werken gestart, uiteraard niet zonder de nodige problemen van te weinig metsers, verletdagen, vertragingen, falende klankinstallatie, enz. ...

Op zondag 25 oktober 1964, feest van Christus-Koning werden onder grote toeloop de drie bronzen klokken gewijd door deken Andries Kindt. Maar de grote dag was 20 december 1964, toen de Brugse Bisschop Emiel Jozef De Smedt de kerk kwam wijden.

Op 18 februari 1967 kon de pastoor in zijn Liber Memorialis noteren dat hij de laatste toelage had ontvangen en onmiddellijk de lening bij het bisdom had afgelost en de laatste schuld bij aannemer Deveeuw had afbetaald. Kerkgebouw, klokken, orgel, meubels en allerlei andere zaken hadden 15.094.113 frank gekost. Daarvan had de stad Izegem 6.114.213 frank betaald, de Staat 4.095.052, het bisdom 2.000.000, de gemeente Lendeledede 631.669 en de provincie 100.000 frank. De resterende 2.253.179 frank kwam van de parochianen, priesters en weldoeners. *Alles is betaald! Deo gratias et Mariae!*

g. Gebouw en architecturale mogelijkheden

GRONDPLAN - schaal 1/200

Omschrijving van de kerk.

De moderne zaalkerk is 51.55 m lang en 26 m breed. Het betonnen gewelf – behalve van het koor – de vensters en de deuren zijn breed-spitsvormig. De noordwestentoren is 30 m hoog.

- Aanvankelijk stonden er in het hoogkoor 2 marmeren altaren. Het eerste, op een ronde voet en uit Lidomarmer, stond tegen de oostermuur maar is in 2007, naar aanleiding van de renovatie van het podium en hoogkoor, verplaatst naar een zijmuur achteraan de kerk.
- Het tweede altaar, van dezelfde marmersoort, staat op 2 ronde voetstukken in het midden van het hoogkoor. Het tabernakel op dat altaar is van geslagen koper, met verzilverde zijkanten en een vergulden deur met een kruis bezet met stenen, twee bronzen vissen en vier bronzen hosties of broden.
- Een derde, houten altaar, staat er nog maar sinds 1995, naar aanleiding van de uitbreiding van de liturgische ruimte. Het is gemakkelijk te verplaatsen, wat vooral praktisch is wanneer concerten en optredens georganiseerd worden.
- In het hoogkoor bevinden zich ook nog zes bronzen kandelaars, een godslamp en een zevenarmige elektrische kandelaar.
- De veertien kruiswegstaties van elk 0,50 m op 0,50 m zijn aangebracht op de betonnen bogen. Er is ook nog een bas-reliëf van de H. Familie van 4,70 m op 2,80m.
- Het Christusbeeld in het hoogkoor werd geplaatst op een kruis van wengéhout van 4.00m op 3.90m.
- Voor de glasramen werd gekozen voor het goedkopere kathedraalglas in plaats van het voorziene Duitse antiekglas.
- In de muur achteraan zijn twee eikenhouten biechtstoelen ingewerkt. Twee goedkopere bevinden zich in de weekkapel.
- Er staan witte plaasteren beelden van het H. Hart, de H. Familie, Onze-Lieve-Vrouw met het kindje Jezus en een gipsen beeld van Sint-Jozef. Aanvankelijk stonden er 700 stoelen in de kerk en 50 in de weekkapel.
- Het orgel is afkomstig van de firma Loncke uit Esen, werd op 1 mei 1965 gewijd en ingespeeld door koster-organist Luc Ghekiere, maar mocht nog niet geplaatst worden tegen de consecratie van de kerk omdat het gebouw nog niet droog genoeg was. De orgelkast is van sapeli-hout.
- De luchtigheid van de doopkapel wordt nog geaccentueerd door de doopvont in wit natuursteen Euville. De doopvont wordt afgedekt door een koperen deksel met koperen kruisje als handvat. De glazen deur kwam er pas in 2000.

- De aanleg van het kerkplein gebeurde in 1971. Op voorstel van de heemkundige kring Ten Mandere kreeg het de naam 'Ter Beursplein', naar het oude leen dat daar gelegen was.
- Van de zeer ruime parking langs 3 zijden van de kerk, wordt dankbaar gebruik gemaakt door de vele aangelanden, de schoolgemeenschap en zelfs door marktkramers die er op vaste tijdstippen verkoopactiviteiten organiseren. Omdat lang parkeren hier nog mogelijk is wordt deze parking ook wel eens gebruikt als opstapplaats voordag uitstappen.

Opbouw

- Zaalkerk; rechthoekig schip met 5 traveeën
- Sacristie, weekkapel, doopkapel, kelder, doksaal

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet met lavabo aan de ingang van de sacristie (zijingang kerk)
Verwarming	Nieuwe installatie bij 2017, gasgestookte luchtverwarming van MARK.
Verlichting	Led-bovenverlichting en Led-sfeerverlichting
Keukenvoorzieningen	Geen keukenvoorzieningen
Audiosysteem	Aanwezig – in perfecte staat
Beeldscherm(en)	1 groot scherm vooraan rechts
Rolstoeltoegankelijkheid	Overall waar nodig ligt een hellend vlak dat eventueel kan weggenomen of verplaatst worden
Diefstal- en brandbeveiliging	Brandbeveiligingblustoestellen- geen diefstalpreventie
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Ja zendmast Proximus

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

- Op heden is nog geen van onderstaande ingrepen gebeurd.

Zonnepanelen (en batterijen)	
Regenwateropvang	
Dakisolatie	
Groendak	
Warmtepomp	

Warmtenet	
Windenergie	
Aquathermie	

Bouwfysische toestand

- Geen lid bij Monumentenwacht

Instandhouding van het gebouw.

In de loop der jaren werden er verschillende herstellingen en renovaties uitgevoerd. In 1986 moest het dak hersteld worden. Zo was ook de verwarmingsinstallatie reeds in 1995 aan vervanging toe.

Vooraf onder de stuwende kracht van pastoor Ludwig Dubaere (1998 – 2015) en een eensgezind kerkbestuur werd verder gewerkt aan de renovatie van de kerk en het onderhoud ervan ‘als een goede huisvader’.

Zo kwam er in 2000 een nieuwe verlichting (spaarlampen) in - en rond de kerk (hoofdzakelijk grondspots). Ook het elektrisch gedeelte van de klokken werd vernieuwd en de geluidsversterking in de kerk aangepast.

In 2002 had groot onderhoud plaats van metalen ramen, met herstelling van de raamdorpels en het brandglas. In hetzelfde jaar volgden nog verschillende onderhoudswerken; o.a.

- Schilderen van ramen in de sacristie en weekkapel, plafonds, muren en gasradiatoren.
- Vernissen van deuren en biechtstoel
- Behandeling van gevelstenen weekkapel en doopkapel
- Optionele metselwerken

In 2004 werden alle dakgoten vervangen.

In 2006 werd een huurcontract afgesloten met Proximus voor het plaatsen van een zendmast in de kerktoren.

Arte Grossé kreeg in 2007 de opdracht om het hoogkoor her in te inrichten.

In 2008 was er de aankoop van nieuwe kerkstoelen. Maar het grootste project van 2008 was vooral de reiniging van de witte binnenmuren van de kerk door de firma Decruy. In het verslag van de secretaris van de Kerkraad van 08/10/2008 staat te lezen: ‘Na een bezoek aan de kerk is het bestuur van oordeel dat de reiniging bijzonder geslaagd is’ (...)

Ook de verlichting rond de kerk werd in datzelfde jaar opnieuw bekeken en aangepast. De grondspots voldeden helemaal niet aan de verwachtingen van energiebesparing en levensduur. Ze waren ook het mikpunt van vandalisme.

Het loodzware dossier van de renovatie van de torenromp en de voorgevel van de kerk in 2010 zal nog lang in het geheugen blijven hangen van de pastoor en zijn kerkraadsleden. Op de Kerkraad van 2 februari 2011 dankte hij uitdrukkelijk de voorzitter en het architectenbureau Vangheluwe voor hun 'nauwgezette opvolging en kordate acties'.

Het nieuwe begeleidingsorgel, aangekocht ten behoeve van het parochiekoor, kwam er in 2008. Dit orgel vervangt in geen geval het bestaande Loncke-orgel.

In 2014 werd, na aanpassing van een aantal eenzijdige voorwaarden, de verlenging met 6 jaar van de huurovereenkomst met Proximus opnieuw ondertekend.

Ondertussen is de huurovereenkomst met Proximus aangaande de zendinstallatie in de toren van de kerk op 30/09/2024 opnieuw verlengd met 6 jaar.

Ook aan de brandveiligheid werd gedacht. In 2016 werden in samenspraak met de veiligheidsambtenaar en de brandweercommandant de nodige acties ondernomen. Eveneens gaf het kerkbestuur zijn goedkeuring aan de samenwerkingsovereenkomst tussen stad Izegem – Eandis + Vlaams Energie Bedrijf voor de aankoop van gas en elektriciteit.

Voor 2017 stonden er een beetje onverwacht grote renovatiewerken op de agenda: er was niet alleen de vernieuwing van het dak van de weekkapel. Andermaal liet de brander van de chauffage het afweten. Omwille van te hoge kosten was herstellen geen optie meer. Er moest een volledig nieuwe installatie geplaatst worden. Aangezien gekozen werd voor meer duurzaamheid en milieuvriendelijkheid, was gasverwarming de enige optie.

In januari 2015 werd een LED-muurverlichting geplaatst aan de voet van iedere betonboog. Hiermee is het mogelijk om iedere boog rond de ramen te verlichten, eventueel tot in de top. Deze lampen zouden zelfs kunnen de bovenverlichting vervangen. De instelling kan gebeuren van op afstand en de kleurschakeringen kunnen gekozen worden in functie van de eredienst en/of de kerkelijke hoogdagen.

In 2017 werd het dak van de weekkapel vernieuwd. In 2020 volgde het dak van de sacristie.

In 2022 volgden nog herstellingen aan het grote dak als gevolg van storm EUNICE;

Financiële gegevens

Gewenste (toekomstige) investeringen:

- Bij de opmaak van een vorig meerjarenplan werd een algemeen nazicht gedaan van de algemene toestand van het kerkgebouw door een architect.

Men stelde vast dat het dak van de kerk op verschillende plaatsen lichte verzakkingen vertoont vooral aan de noordzijde, in mindere mate aan de zuidzijde. De oorzaak zou gelegen zijn bij onvoldoende verluchting van het onderdak en het ontbreken van sneeuwlatten tussen onderdakplaten en de panlatten met als gevolg het roesten van de nagels waarmee de panlatten bevestigd zijn.

Het is te zien dat op meerdere plaatsen de pannen niet meer op een horizontale lijn liggen en enkele pannen afschuiven.

Het onderdak bestaat uit een asbesthoudende onderdakplaat.

Wellicht zal zich in de toekomst een herstelling opdringen van het grote dak. De daken van de weekkapel en de sacristie zijn reeds hersteld.

- De aanwezige geluidsinstallatie dient regelmatig hersteld te worden om reden van gebroken luidsprekers in de klankzuilen. De techniker is van oordeel dat het probleem niet alleen bij luidsprekers zit maar ook bij de mengversterker en de bekabeling.
Daarom voorzien wij een ganse vernieuwing.

2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Rol van de kerk op de Bosmolens.

In de geschiedenis van de Bosmolens staat de parochie, opgericht in 1941, en de kerk, geopend in 1964, aan de oorsprong van een bloeiende leefgemeenschap die de Bosmolens op vandaag is.

De H. Familieparochie is de laatste 50 jaar enorm aangegroeid vooral door de grote bouwbedrijvigheid en de uitbreiding van de parochiegrenzen in 1974.

In oorsprong was vooral de Izegemse Bouwmaatschappij en de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom bijzonder actief op de Bosmolens.

De laatste decennia gaat de bouwbedrijvigheid onverminderd door onder invloed van verschillende bouwpromotoren.

Op heden telt de parochie 5180 inwoners.

Samen met deze bevolkingsexplosie is er evenzeer een brede leefgemeenschap ontstaan waarvan de wortels in de parochie liggen.

De Bosmolens over de Rijksweg is uitgegroeid tot een nieuw centrum waar de vele bewoners zich verbonden weten langs parochie, school, verenigingen, buurten enz.

Situering van dekerk.

De kerk en het bijhorende Ter Beursplein vormen werkelijk het handelscentrum van de Bosmolens. Nabij de kerk is er een ruime parking die dagelijks druk gebruikt wordt door de H.Familieschool. Een eigen kerkhof is niet aanwezig op de parochie.

Met de steeds verdere groei en uitbreiding van de bevolking heeft de H.Familieparochie veel te bieden

- Het groeiende aantal handelszaken
- Een dynamisch Buurtcomité met diverse initiatieven van inspraak rond veiligheid, leefbaarheid, en gezelligheid
- Het Feestcomité dat jaarlijks de “Ommegangsfeesten” organiseert, een 4-daagsprogramma op het Kerkplein voor jong en oud met de 4de zondag van juli als vaste datum.
- De Provinciale Kasteelparken Wallemote en Wolvenhof.
- Een bloeiende H.-Familieschool.
- In 2017 kon de school haar nieuwbouw openen zodat ze verder kan groeien tot een hedendaagse school met 430 kinderen.
- Het Woon- & Zorgcentrum De Plataan met een capaciteit van 182 bedden.
- Diverse verenigingen, Chiro, Femma, Seniorenwerking, Parochiaal Zangkoor H.-Familie ontstaan in 1977 en het Jeugdkoor en Ensemble Bosmolens opgericht begin2000.
- Kerkfabriek verantwoordelijk voor het kerkgebouw en de pastorie en het Parochieteam dat instaat voor de parochiewerking.

De centrumkerk St.-Tillo in stad is de dichtstbijzijnde kerk op ongeveer 3 km.

De St.-Eligiuskerk in St.-Eloois-Winkel en de St.-Blasiuskerk in Lendeledede zijn de twee kerken op een afstand van 4/5 km die eveneens nog weekendvieringen hebben.

Naast de kerk en de ruime pastorie op het Ter Beursplein bevindt zich op 50 meter de H.Familieschool die in 2023 volledig vernieuwd werd met als gevolg dat het nabijgelegen parochiaal centrum moest wijken en gesloopt werd.

Als gevolg van de vernieuwde H. Familieschool werd ook de schoolkapel (de oorspronkelijke parochiekerk) gesloopt. Op initiatief van de kerkraden na veel discussie kon het torentje van de kapel gered worden. Na restauratiewerken in samenwerking met het VTI-Prizma kreeg het een nieuwe plaats op het Ter Beursplein.

Door het verdwijnen van deze parochiezaal is er op de Bosmolens een grote nood ontstaan aan betaalbare, goed toegankelijke vergaderruimte voor het verenigingsleven.

Sinds kort is in de Karel de Goedelaan aan het sportterrein een nieuw stedelijk vergaderzaaltje “de Molenwiek” bijgekomen op 200 m van de kerk. Dit buurtgebouw (max. 50 personen) staat ook open voor private initiatieven.

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De H.-Familiekerk als parochiekerk van de eredienst.

De H.-Familiekerk, in de volksmond ook wel eens de “witte kerk” op de Bosmolens genaamd heeft in de eerste plaats een religieuze betekenis.

Het uitgangspunt is en blijft dat de kerk een *sacrale ruimte* is waar het geloof verkondigd en gevierd wordt.

De vele liturgische vieringen en gebedsdiensten blijven primordiaal, zij het in een kleinere ruimte.

Met de komst van de nieuwe Pastorale Eenheid Sint-Crispijn is een aangepaste herschikking gekomen voor de weekendvieringen en de gebedsplaatsen in Izegem.

Op heden gaan volgende liturgische diensten door in de H.-Familiekerk:

- Om de twee weken zijn er eucharistievieringen op zaterdag om 17.30 u.
- Vijfmaal per jaar is de eucharistieviering eveneens een gezinsviering voorbereid door een werkgroep en opgeluisterd door het Jeugdkoor van de Bosmolens.
- Iedere 1ste donderdag van de maand is er aanbidding.
- Vermeldenswaard zijn zeker ook de TV-missen van de VRT die al enkele keren zijn doorgegaan in de kerk met onze beide parochiale zangkoren.
- De eerstecommunieplechtigheid met voorafgaand enkele instapvieringen en de doorstapviering met de ouders kunnen steeds op een mooie opkomst rekenen.
- De eerstecommunievoorbereiding is een samenwerking van vele vrijwilligers tussen school, ouders en parochie.
- Het Heilig Vormsel, tussen Pasen en Pinksteren, blijft een hoogdag voor de twaalfjarigen bij het hernieuwen van hun doopbeloften.
- De vormselcatechese en vormselviering wordt grondig begeleid en voorbereid door een werkgroep en de catechistenploeg.
- Op donderdag is er op heden nog een gelezen mis om 18.30u.
- Naast deze vaste vieringen zijn er nog de uitvaarten, huwelijken en doopsels in de kerk.
- Sinds 2024 staat de kerk ook regelmatig open voor de diensten van de Roemeense Orthodoxe Kerk van Roeselare.
- Wij willen echter ook dat de kerk, huis van God, een “open deur” heeft die dagelijks toegankelijk is.
- De stemmige weekkapel, een plaats van Gods aanwezigheid, nodigt hier uit tot stilte, gebed en bezinning.
- In het najaar van 2024 werd de bovenverdieping van de pastorie omgevormd tot een volwaardig appartement waarin de pastoor van de parochiale eenheid St.-Crispijn ondertussen zijn intrek genomen heeft.

De ganse administratie van St.-Crispijn is in het voorjaar van 2025 gevolgd en benut alle ruimtes van de gelijkvloerse verdieping.

- Als gevolg van deze nieuwe bezetting in de pastorie en de sloop van de parochiezaal werd ondertussen een volwaardige archiefruimte uitgebouwd op het oksaal van de kerk.

De H.-Familiekerk voor andere doelstellingen en medegebruik.

Als kerkbestuur zijn we echter niet blind voor de maatschappelijke en sociologische evoluties die ons dwingen te bezinnen over het gebruik en de toekomst van onze kerk.

De H.Familiekerk is er niet enkel voor de gelovigen die er eucharistie vieren.

Naast de strikte liturgische en religieuze samenkomsten wensen wij de “witte kerk” op de Bosmolens als Parochiekerk een meerwaarde te geven door haar regelmatig open te stellen voor andere functies. Getuige hiervan zijn onderstaande initiatieven.

JEUGDKOOR EN -ENSEMBLEBOSMOLENS.

Een pril begin in het jaar 2000 met enkele zangertjes en muzikanten groeide tot op vandaag uit tot een vijftigkoppig Jeugdkoor en -ensemble die steeds succesvoller worden in Izegem en daarbuiten. Enige tijd terug klopten zij aan bij het kerkbestuur op zoek naar een geschikt onderkomen voor de vele repetities.

Sinds 2014 hebben wij de weekkapel op vrijdagavond ter beschikking gesteld als repetitielokaal voor deze groep jonge mensen.

CONCERTEN.

Gelet op de architectuur van de kerk is deze bijzonder geschikt voor concerten, optredens en tentoonstellingen.

Jaarlijks doet onze kerk dienst voor meerdere socio-culturele initiatieven.

De aanvragen worden beoordeeld door het kerkbestuur op basis van enkele criteria met een prioriteit voor parochiale evenementen en liturgische diensten.

Door de toenemende aanvragen is er recent een gebruikersovereenkomst opgemaakt met duidelijke afspraken naar de organisatoren.

De H. Familiekerk als pijler en ankerpunt op de Bosmolens.

Zoals hierboven beschreven onder punt 3 “situering van het gebouw” vormde zich om en rond de kerk meer en meer een nieuwe dorpskern die uitdrukking is van de dynamiek van haar bewoners en die dank zij het vele vrijwilligerswerk mogelijk gemaakt wordt.

De wortels van vele initiatieven liggen verankerd in de parochie.

De H.-Familiekerk heeft sinds haar ontstaan zoveel meer betekend dan louter een gebedshuis te zijn.

Het is beslist de pijler en het ankerpunt van een stuk geschiedenis op de Bosmolens.

De pastorale eenheid St.-Crispijn heeft in voorbereiding van het kerkenbeleidsplan een pastoraal plan opgemaakt omtrent de toekomst van de kerken in Izegem. De St.-Tillokerk werd aangeduid als hoofdkerk. De uiteindelijke wens is dat alle kerken worden opengehouden, zij het in een kleinere ruimte, maar wel met een visie voor een nevenbestemming. Concreet voor de H.Familiekerk wensen wij onze kerk open te stellen als 'multifunctionele vrijetijdsplek' voor meerdere verenigingen, waar een brede waaier aan activiteiten kan doorgaan.

2.4. Sint-Pieterskerk, Emelgem, Izegem

2.4.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Sint-Pieter (Sint-Petrus)
Geografische ligging: Emelgemseplein 2, 8870 Izegem (Emelgem)
Provincie: West-Vlaanderen

a) Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Bisdom Brugge
- Dekenaat: Dekenaat Roeselare - Izegem
- Pastorale eenheid: PE Sint-Crispijn Izegem
- Parochie: Parochie Sint-Pieter

b) Eigenaar: Stadsbestuur Izegem

Is beschermd als **monument** [Parochiekerk Sint-Pieters](#)

Deze bescherming is geldig sinds 05-12-1974.

Is vastgesteld als **bouwkundig erfgoed** [Parochiekerk Sint-Pieters](#)

Deze vaststelling is geldig sinds *14-09-2009*.

2863	GEBOUW	Parochiekerk Sint-Pieter, Emelgem [deelgemeente in gemeente Izegem - BE] (1620)
------	--------	---

Parochiekerk Sint-Pieters: **Beschermd monument** van 05-12-1974 tot heden ID: 13533

c) Locatie

Provincie	West-Vlaanderen
Gemeente	Izegem
Deelgemeente	Emelgem
Adres	Emelgemseplein 2, Izegem
Administratieve nummers	4.01/36008/301.1 4.01/36008/653.1 OW000656

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

d) Beknopte karakterisering

Typologie	parochiekerk
Stijl	romaans, gotiek, classicisme
Datering	tweede helft 13 ^{de} eeuw, 15 ^{de} eeuw, eerste helft 17 ^{de} eeuw, tweede helft 18 ^{de} eeuw, eerste kwart 19 ^{de} eeuw
Betrokken personen	Beyaert, Carlos (Ontwerper) Spriet, C. (Ontwerper) Vercoetere, Jules (Ontwerper)
Beschrijving	De bescherming als monument omvat de parochiekerk Sint-Pieters
Waarden	De Sint-Pieterskerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang.
Status	Bewaard

e) Administratieve gegevens

Gebeurtenissen	Adrescontrole Izegem (01-11-2007 - 30-11-2007) Inventarisatie Izegem (01-01-2001 - 20-09-2001)
----------------	---

f) Orgel kerk Sint-Petrus (Emelgem)

Opgenomen in inventaris bouwkundig erfgoed \ orgel ID: 92139

Beknopte karakterisering

Typologie	orgels
Datering	vierde kwart 18 ^{de} eeuw, vierde kwart 19 ^{de} eeuw, na WO II
Betrokken personen	Firma Loncke, ab1956 (uitvoerder) Anneessens, Jules (uitvoerder) Anneessens, Paul (uitvoerder) Berger, Dominicus (uitvoerder) Deprez, Joseph (uitvoerder) Forest, Jacobis Philippe (uitvoerder) Soudeyns, Edmond (uitvoerder) Medaert (alias Middaert) (familie) (uitvoerder)

2.4.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

Parochiekerk Sint-Pieters: georiënteerde hallenkerk met kruisingstoren.

11 ^{de} of 12 ^{de} eeuw	Kleine romaanse zaalkerk.
Tweede helft 13 ^{de} eeuw	Vroeggotische driebeukige kruiskerk. Behouden zijn onder meer de twee steunberen en de tussenliggende gevel aan de ingang van de kerk, de fundering, de sokkel en het onderste deel van de vier westelijke zuilen en de vier kruisingspijlers
15 ^{de} eeuw	Verbouwing tot laatgotische, driebeukige hallenkerk met drieledige, driezijdige koorsluiting; vernield in 1566
Eerste helft 17 ^{de} eeuw	Herstelling van de verwoeste kerk naar vroeger patroon: noordelijke zijbeuk herbouwd in 1620, toren hersteld en vervolledigd, zie bouwnaad, in 1644 (zie jaartal in balkenlaag). Rest van de kerk voltooid tussen circa 1630-1644.
Tweede helft 18 ^{de} eeuw tot eerste kwart 19 ^{de} eeuw	Toevoeging van de sacristie van 1766 (cartouche in sacristiegewelf), halfronde koorapsis, dichten van het paradijsportaal aan zuidzijde van de kerk, gedeeltelijk weghakken van de zuilen tussen midden- en zijbeuken, classicistische inrichting van het interieur onder meer bepleistering, bekleding met lambrisering in 1769. In 1895: grote herstellingswerken, met neogotische inslag, onder meer vernieuwing van portaalomlijsting en doopvontgebouw, aanbrengen van stenen tracering
1981-1983	Restauratie met verwijdering van de neogotische toevoegingen en verplaatsing van de grafkapel van pastoor Glorieux (+ 1891) aan buitengevel van doopkapel naar het kerkhof. Ter hoogte van de kruising gedeeltelijke ontpleistering van de zuilen en vrijlegging van gotische spitsboog. Toevoeging van weekkapel aan sacristie.

Onderscheiden materiaalgebruik naargelang van de bouwperiode.

Veldsteen voor de sokkel en het grootste deel van de westgevel van middenbeuk die teruggaat op de tweede helft van de 13de eeuw. Voorts rode baksteenbouw en arduin,

tevens gele baksteen, onder meer voor de bovenste geleding van de kruisingstoren. Leien zadeldaken, middenkoor met halfkegelvormig dak, zijkoren met driezijdige afsluiting.

Vorgevel getypeerd door drie verankerde tuitgevels met aandaken, zijbeukgevels voorzien van vlechtingen. Bouwnaden duiden op wijziging van vensteropeningen in zijbeuken, zie bouwnaden van de zuidelijke zijbeuk, wellicht te verklaren door verwoesting hersteld in 1620.

Bij restauratie in 1981-1983 neogotische tracering vervangen door glas-in-loodramen met ijzeren harnas. Traveeën gescheiden door steunberen met versnijdingen, op de hoeken dito, op elkaar gestelde steunberen. Schip met vier hoge traveeën, twee lage traveeën in het koor.

Kruisingstoren op vierkant grondplan, gekoppelde spitsbogige galmgaten waarboven rondboogfries; ingesnoerde naaldspits (leien) met hoekspitsen, dakkapellen en kroon, ijzeren kruis met windhaan. Op noordgevel halfronddraptoentje van drie geledingen, ter hoogte van derde geleding overgang van rond naar achthoekig grondplan met spitsbogige galmgaten, wijziging van bovenbouw bij restauratie van 1981-1983.

Interieur: Wit bepleisterd, classicistisch interieur. Ter hoogte van koor sporen van muurschildering. Ingang via middenbeuk, met 18de-eeuws houten barokportaal en -orgeltribune. Schip geritmeerd door rondbogige scheibogen op zuilen; pilasters aan de noord- en zuidwand. Aflijnende, gekorniste kroonlijst onder de verankerde tongewelven versierd met gordelbogen die worden opgevangen door triglifien. Twee behouden houten consoles ter hoogte van orgeltribune. Kruising op bundelpijlers, in 1981 bij decapering ontdekking van knoppenkapitelen waarop een spitsboog rust, tevens aanwezigheid van lage halfzuiltjes, mogelijk oorspronkelijk voorzien voor doorgang tussen zijbeuken en kruisarmen van de tweede helft van de 13de eeuw, samengestelde balklaag met ingegrift jaartal 1644 op de oostelijke kinderbalk. Koorpartij geritmeerd door zes gecanneleerde pilasters met Corinthisch kapiteel onder een gekornist hoofdgestel en aansluitend pseudo-straalgewelf met stucwerk.

Meubilair. 18de-eeuws tabernakel afkomstig uit het Izegemse klooster der grauwezusters en geplaatst op 19de-eeuws altaar. Zijaltaren: noordelijk portiekaltaar toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw ter ruste, gedateerd 1866; zuidelijk zijaltaar toegewijd aan Heilige Petrus, gedateerd 1866. Schilderijen: "Jezus breekt het brood met de Emmaüsgangers" door B.C. Crombez (eerste kwart van de 19de eeuw), kruisweg eveneens door Crombez ca. 1820, in Sint-Pietersaltaar schilderij van M. Vancoillie (Gent), "De Zweetdoek van de Heilige Veronica" door E. Dejonghe (Izegem). Schilderij Triptiek "Christus op stro" van Leon Sustendal geschilderd naar de kruisafname van Christus van Rubens (1911). Biechtstoelen, gedateerd 1769/1779, lambriseringen eveneens van 1769, biechtstoel met koning David en lambrisering van zuidelijke zijbeuk vernieuwd na brand in 1954. Communiebank met voorstelling uit het

Openbaar leven van Jezus, circa 1780. Preekstoel van 1664. Orgel van P. Forrest (Roeselare) van 1883, tot barokorgel omgevormd door Loncke (Diksmuide), orgelkast van P.J. Vuylsteke (Ingelmunster) van 1778. In het koor gebrandschilderd glas in lood door F. Crickx van 1958; voorts non-figuratieve glasramen uit de jaren 1970.

- Afdeling Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumentenzorg West-Vlaanderen, Cel Monumenten en Landschappen, Archief nummer 349.
- LERMYTE J.-M., *De Emelgemse Sint-Pieterskerk*, Izegem, 1992.
- MAERTENS A., DESPRIET Ph., *De Sint-Pieterskerk in Emelgem, Geschiedenis - opgravingen - kunstbezit*, in *Archeologische en Historische Monografieën van Zuid-West-Vlaanderen, deel 6*, Kortrijk, 1983.
- ROOSE-MEIER B., *Fotorepertorium van het meubilair van de Belgische bedehuizen, Provincie West-Vlaanderen, Roeselare en Torhout*, Brussel, 1976-1978, p. 22-24.

Bron: De Gunsch A., Metdepenninghen C. & Vanneste P. met medewerking van Tansens A. 2001: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie West-Vlaanderen, Arrondissement Roeselare, Kantons Hoogdele - Izegem - Lichtervelde*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 17N2, Brussel - Turnhout.

Auteurs: De Gunsch, Ann; Metdepenninghen, Catheline & Vanneste, Pol

Orgel kerk Sint-Petrus (Emelgem)

Beschrijving

De kerk bezat reeds van in het begin van de 17de eeuw een orgel; het werd in 1638 hersteld door Lowys Medaert uit Roeselare. Het huidige orgel was in oorsprong een werk van Dominicus Berger (Brugge), met een meubel van P.J. Vuylsteke (Ingelmunster); het bouwjaar is 1777-1778. Een ingrijpende renovatie en vergroting had plaats in 1883, door Philippus Forrest (Roeselare). Herstellingen door Jules Anneessens (Menen) in 1924, en plaatsing electro-ventilator (tweedehands) in 1933. Het orgel liep enige schade op bij de kerkbrand van 6 februari 1954. Totale renovatie door firma Jos. Loncke en Zonen (Esen) in 1970.

Bron: Roose, P. Orgel kerk Sint-Petrus (Emelgem)

Bijzondere verering

Onze-Lieve-Vrouw Ter Ruste

In Emelgem bestaat er een bijzondere verering voor Onze-Lieve-Vrouw Ter Ruste met als hoogtepunt de Mariaverering op 15 augustus. Tot op de dag van vandaag vindt er op die hoogdag een bedevaart plaats. 15 augustus is ook het begin van de jaarlijkse noveen.

Deze devotie dateert zeker al van 1535, want toen werd aan het altaar van Onze-Lieve-Vrouw een kapelanie verbonden.

De Confrerie van Onze-Lieve-Vrouw bestond al in 1455.

Emelgem wordt in het begin van de 17de eeuw genoemd als een van de belangrijkste Mariabedevaartplaatsen van West-Vlaanderen.

De bronnen vermelden in 1734 dat de bisschop van Gent kort voordien een relikwie met een stukje van het kleed van Onze-Lieve-Vrouw had goedgekeurd. Het werd in 1762 in een zilveren relikwiehouder verwerkt.

Men komt in Emelgem Onze-Lieve-Vrouw smeken “om ruste van ’t herte van geest en lichaam, ruste voor schreiende en stuipzieke kinderen, rust binst het leven en in het uur der dood.”

Sint-Antonius Abt

Daarnaast wordt er ook gebeden voor Sint-Antonius Abt (uit de vroegere Emelgemse Sint-Antoniuskapel).

Roerend en onroerend erfgoed kerk Sint-Petrus (Emelgem)

Klokken en uurwerk

De huidige kerkklokken dateren van 1951. De Sint-Pietersklok weegt 1310 kg en heeft een diameter van 130 cm. De Ave Mariaklok weegt 960 kg en heeft een diameter van 116 cm. De Sint-Jozefklok weegt 720 kg en heeft een diameter van 103 cm.

Sedert 1951 worden de klokken elektronisch geluid.

In 1866 besloot de kerkraad een torenuurwerk te plaatsen. In 1959 was dit uurwerk aan vervanging toe. De heer Frère uit Lo stelde een elektrisch uurwerk voor. Het kwam er in januari 1960: slagwerk, Angelus en opwinden gebeuren sedertdien automatisch.

Het houtwerk

In de 18de eeuw werd het interieur ingrijpend gewijzigd, maar tijdens de restauratie van 1981-1983 werd gedeeltelijk naar vroeger teruggekeerd. Het prachtige houtwerk, met veel schelpmotieven, wijntrossen, druivenranken, bladen en ontelbare roosmotiefjes, springt het meest in het oog. De eikenhouten lambrisering met vier ingewerkte biechtstoelen en prachtig houtsnijwerk in Louis XV-stijl, daterend 1769. De twee achterste biechtstoelen zijn 10 jaar jonger. Elke biechtstoel heeft een cartouche, een centrale medaillon met een afbeelding: de boetvaardige koning David met de koningskroon en de aanzet van een harp en een zwaard, een biddende Sint-Pieter en een haantje en sleutels. Op het deurtje wordt een visnet afgebeeld. Manasse, de koning van Juda, die boete doet. Erboven de datum 1769. In de deur enkele attributen van Sint-Pieter: de tiara en, twee sleutels. Hierop is de stempel van de Sint-Pietersparochie gebaseerd. De gestorven Christus in de schoot van Jozef van Arimatea.

De preekstoel is het oudste meubel van de kerk en draagt de inscriptie 1664, dat is het jaar van de inhaling van pastoor Spanoghe, en is een pronkstuk in renaissancestijl: een zeszijdig meubel op voet met bijhorende trap. Het klankbord is na de brand zoekgeraakt.

Op de zes kuippanelen vindt men:

De voorstelling van Christus Zaligmaker (Salvator Mundi, met wereldbol)
Evangelist: de schrijvende Marcus.
Evangelist: Mattheus met de engel.
Evangelist: Lucas met een ossenkop.
Evangelist: Johannes met een adelaar.
Op het trapdeurtje Sint-Pieter met boek en sleutel.

Ook de prachtig versierde torsen tussen de panelen, engelenkopjes en demonische figuren, wijnranken, druiventrossen en bloempjes bewijzen het meesterschap van de sculpteur.

De eiken communiebank dateert omstreeks 1780. De 15 panelen stellen taferelen uit het leven van Jezus voor of verwijzen naar de eucharistie. Alles is rijk versierd met korenaren, druiventrossen en bloempjes. We herkennen de volgende taferelen:

Druiventrossen, korenaren, wijwatervat met -kwast en kruis
De hostie en de kelk
De verrijzenis van Jezus
Moeder van Smarten
De genezing van de blinde
De overspelige vrouw (Jezus tekent in het zand)
De opwekking van Lazarus
De middendeur van de communiebank, met de voorstelling van het Laatste Avondmaal, werd ingewerkt in het nieuwe altaar.
De genezing van de lamme
Johannes de Doper doopt Jezus
De Samaritaanse vrouw aan de waterput
Christus Zaligmaker (Salvator Mundi)
Jezus breekt het brood met de Emmaüsgangers

Een remonstrans

De zending van de apostelen of de verkondiging van de blijde boodschap, met bijbel en stola (met kruis).

Het altaar dat in 1975 werd gemaakt, bevat het middenpaneel van de communiebank en de twee engelen die het klankbord van de preekstoel torsten.

Het mahoniehouten tabernakel van het hoogaltaar dat nu een rustaltaar is, is van de 18de eeuw. Het tabernakel is bekroond met een kruisbeeld op wereldbol met slang. Op het deurtje vinden we een kruisbeeld met stralenkrans en op het deurtje van het tabernakelkastje het Lam Gods.

De altaartafel werd omstreeks 1865 in marmer uitgevoerd. Onderaan het hoofdaltaar ligt een houten Christus in het graf.

Boven het altaar bevindt zich een grote ampiek in hout, met het alziend oog van God en stralenkrans. De driehoek symboliseert de Heilige Drievuldigheid (de Vader, de Zoon en de H. Geest.)

In het noordkoor staat het Onze-Lieve-Vrouwaltaar. Het is een portiekaltaar (met zuiltjes) dat toegewijd is aan Onze-Lieve-Vrouw Ter Ruste.

We vermelden nog een eiken 17de eeuwse bidbank in Louis XV-stijl

De beelden

In het Onze-Lieve-Vrouwkoor staat links een houten beeld van de jonge Maria met haar moeder Anna en rechts een Sint-Jozef in kalk. Het genadebeeld werd in 1897 gemaakt door Mathias Zens van Gent. Onze-Lieve-Vrouw staat op een anker, het symbool van de hoop, van de rust in de storm. Het hoofdje van Jezus rust tegen de Moeder Gods.

Het oude beeld, gekleed in de blauwe koninginnenmantel werd gestolen in de Franse tijd en enkele jaren later teruggevonden, drijvend op het water van de pastorieval.

Het huidige Sint-Pietersaltaar in het zuidkoor dateert van 1866.

We zien er twee beelden die de patroonheilige van deze kerk voorstellen, met verscheidene van zijn attributen: de haan (Sint-Pieter verloochende Christus drie keer voordat de haan kraaide), de sleutels (Sint-Pieter kreeg van Jezus de sleutels van Zijn Kerk) en omgekeerd kruis (hij vond zich niet waardig te sterven zoals zijn Meester en stierf op een omgekeerd kruis).

Het beeld rechts stelt Paulus voor, die door het zwaard de marteldood vond.

Nabij het Sint-Pietersaltaar staat het beeld van Sint-Antonius (afkomstig uit de vroegere Sint-Antoniuskapel op de wijk Tinnenpot in Emelgem.

De twee polychrome beelden die nu tussen de koren staan (1,5 m hoog) werden gemaakt door Edward Dejonghe en stellen voor: het H.-Hart van Jezus (1875) en het H.-Hart van Maria (1880).

De schilderijen

Eind 1955, na de brand, bleven slechts de twee schilderijen boven het hoogkoor bewaard. Ze werden in de jaren 1920 geschilderd op lijnwaad.

Het medaillon links stelt het Heilig Hart van Jezus voor, met de tekst "Heilig Hart van Jezus Uw rijk kome".

Het medaillon rechts gaat om het Heilig Hart van Maria met de tekst "Zoet Hart van Maria, wees mijn heil".

Het schilderij boven het altaar stelt 'Jezus breekt het Brood met de Emmaüsgangers' voor en werd geschilderd door Bernardus Celestin Crombez eerste helft 18de eeuw.

Crombez schilderde omstreeks 1820 ook de kruisweg op doek. De elfde, twaalfde en dertiende statie zijn duidelijk geïnspireerd door werken van P.P. Rubens.

Het medaillon op het antependium van het Onze-Lieve-Vrouwaltaar (voorstuk van het altaar) toont ons een grisailleschildering op hout: de H.-Dominicus die een paternoster krijgt van Onze-Lieve-Vrouw.

In het Sint-Pietersaltaar zien we 'de zweetdoek van de H. Veronica'. Het werd geschilderd eind 19de eeuw door Edward Dejonghe.

Op het schilderij van M. Vancoillie zien we hoe Sint-Pieter van Jezus de sleutels van het Opperherdersambt krijgt (1884).

Hetzelfde tafereel vinden we ook in grisaille in het medaillon van het antependium van het Sint-Pietersaltaar.

Nabij de 2de biechtstoel in de zuidbeuk hangt een schilderij geschonken door de familie Kemp op 29 juni 2024. Dit schilderij is een triptiek van de heer Leon Sustendal, geschilderd in 1911. De triptiek heeft de naam "Christus op stro" en is gebaseerd op het beroemde schilderij van Rubens, genaamd "Kruisafname van Christus".

Het orgel

In de kerk van Emelgem stond in de 17de eeuw al een orgel. In 1977 maakte de Brugse orgelmaker A.J. Berger een nieuw orgel. Dit werd regelmatig hersteld en omgebouwd maar na een grondige restauratiebeurt door de werkhuizen Jos. Loncke en Zonen in Esen werd het weer omgebouwd tot een Bergerorgel. Dit werd op 3 oktober 1970 gewijd door de Emelgemnaar Mgr. Maurits De Keyser.

Het orgel heeft de vorm van een lier, waarbij de orgelpijpen als het ware de snaren vormen. Het wordt bekroond door drie musicerende engelen. De kantversiering is prachtig. Het rugpositief van het orgel is ingewerkt in de balustrade. Let op de muziekinstrumenten die aan de zijkant ervan worden afgebeeld.

De zuilen en bogen

In de 18de eeuw werd het interieur bepleisterd in classicistische zin.

Bij de laatste restauratie van 1981-1983 werd zoveel mogelijk de toestand van voor 1769 gerestaureerd.

De twee lage halfzuiltjes (bewijs dat de kerk vroeger veel lager was) en een aantal oorspronkelijke zuilen werden weer vrij gemaakt en het pleisteren koepelgewelf onder de toren werd gesloopt.

De westelijke spitsboog in de viering is de enige die van de tweede kerk is overgebleven. Hij bestaat uit een bovenste en een binnenste boog, beide met rechte kanten, die neerkomen op halfzuilen met achzijdige kapitelen met één rij bladvormige, met elkaar verbonden haken.

Onderaan rusten de zuilen op een achzijdige sokkel met een basis, die enkel uit een rolstaaf en een klein bandje bestaat.

Het zuidoostelijk kapiteel verschilt van de andere drie. Deze zuil, in Doornikse steen, bevat twee lage halfzuiltjes met identieke sikkels en kapitelen als de torenpijlers. Zij zijn resten van doorgangen tussen de zijbeuken en de kruisbeukarmen van de tweede kerk.

De gedenkstenen

In de Sint-Pieterskerk zijn een aantal gedenkstenen te zien. De meeste werden opgesteld in de voormalige doopkapel linksachter. Boven de memoriekapel vinden we een soort calvarie met Christus aan het kruis, zijn moeder Maria en Maria Magdalena.

In het midden van de memoriekapel zien we het grafkruis van pastoor Nolf. De doodskop en de knook verwijzen naar de dood.

Aan het westermuurtje vinden we de gedenkstenen van de pastoors Goemaere en – met zijn ouders – Verstraete.

De grafstenen van pastoor Victoor en van pastoor De Wolf werden rechts aangebracht.

Ingekaderd vinden we ook een herinnering aan de 18 Emelgemnaren die tijdens de eerste wereldoorlog sneuvelden.

Het grafschrift van Jacobus Staessen en familie bevindt zich in de Onze-Lieve-Vrouwbeuk.

In de Sint-Pieterbeuk hangt een grote steen ter nagedachtenis van landbouwer Joannes Petrus De Poorter, zijn vrouw en hun vele kinderen. Het gezin woonde op het Groot Ghistelgoed in Emelgem. Een zoon, landbouwer Petrus Joannes was van 1878 tot 1897 burgemeester van Emelgem.

De vensters

Pas in 1958 werd het witte glas van de twee glas-in-loodramen in het hoofdkoor vervangen. Ze werden gemaakt door Fr. Crickx.

Het linkse venster stelt de hemelvaart van Maria voor, met kroon, die door zes engelen ten hemel wordt gedragen. Daarin verwerkt de tekst “Maria is ten hemel opgenomen en boven de engelen verheven”.

Het koorvenster rechts toont Christus die Sint-Pieter aanstelt als hoofd van de apostelen. Zie de attributen: visnet, tiara en sleutels. Je merkt ook de tekst “Gij zijt Petrus, dit is mijn steenrots, op u zal ik mijn kerk bouwen”.

De andere vensters, in Duits antiek, hebben elk een eigen tekening.

De sacristie en de weekkapel

In de grote sacristieruimte staat een originele eikenhouten tabernakelkast (1865) en twee eiken kasten (even oud).

De deur van de sacristie bevat veel ijzeren verbindingen.

De icoon stelt Onze-Lieve-Vrouw van de altijddurende bijstand voor en is uit 1884.

De weekkapel dateert van 1983.

Het altaar, het kleine credenstafeltje en het Christusbeeld zijn van eik.

Het tabernakeldeurtje werd ontworpen door Daniël Claerhout.

Het Sint-Pietersbeeld toont ons een fiere, uitbundige Sint-Pieter.

Het zilver- en koperwerk

De kerk bezit zilveren voorwerpen.

Drie stukken uit de 17de eeuw:

Een zilveren kroontje van Onze-Lieve-Vrouw (1680)

De zilveren scepter van Onze-Lieve-Vrouw ter Ruste met meesterkenmerk: een vlieg.

Het 67 cm hoge zilveren processiekruis is tenminste 325 jaar oud.

Stukken uit de 18de eeuw:

De staf van de kerkbaljuw, bekroond met een zilveren beeldje van Sint-Pieter, met de sleutels in de hand. (1730)

Een koningskroontje van het kindje Jezus (1740)

Op een oscularium, d.w.z. relikhouder, van Onze-Lieve-Vrouw ter Ruste lezen we Ex velo B.M.V. (=Beatae Mariae Virginis). Volgens dit opschrift is de relikwie dus een stukje uit het kleed van de Heilige Maagd Maria. (1760)

Twee zilveren schenkkannetjes of ampullen en een schaal in rococostijl (1761).

Een zilveren wierookvat en een zilveren wierookscheepje met lepeltje (1762)

Uit de 19de eeuw:

Een hoge godslamp.

Drie zilveren kroontjes.

De kerk bezit enkele koperen voorwerpen.

Uit de 18de eeuw:

Vier geelkoperen kandelaars van 138 cm, rustend op een zware driezijdige voet en met een ballustervormige stam.

Twee andere geelkoperen kandelaars van 61,5 cm en op driezijdige voet.

Uit de 19de eeuw:

Zes koperen kandelaars van 118 cm staan op en naast het hoofdaltaar. Ze zijn rijkelijk versierd, hebben een driezijdige voet en een ballustervormige stam.

Zes kandelaars zijn van verguld koper en staan op of bij de zijaltaren. Op de driezijdige voet staat Onze-Lieve-Vrouw afgebeeld.

Twee kandelaars op ronde voet (in 1975 herverzilverd).

Het grote en twee kleine canonborden uit rood platinakoper en vervolgens verzilverd.

Twee borden met een diameter van 26 cm.

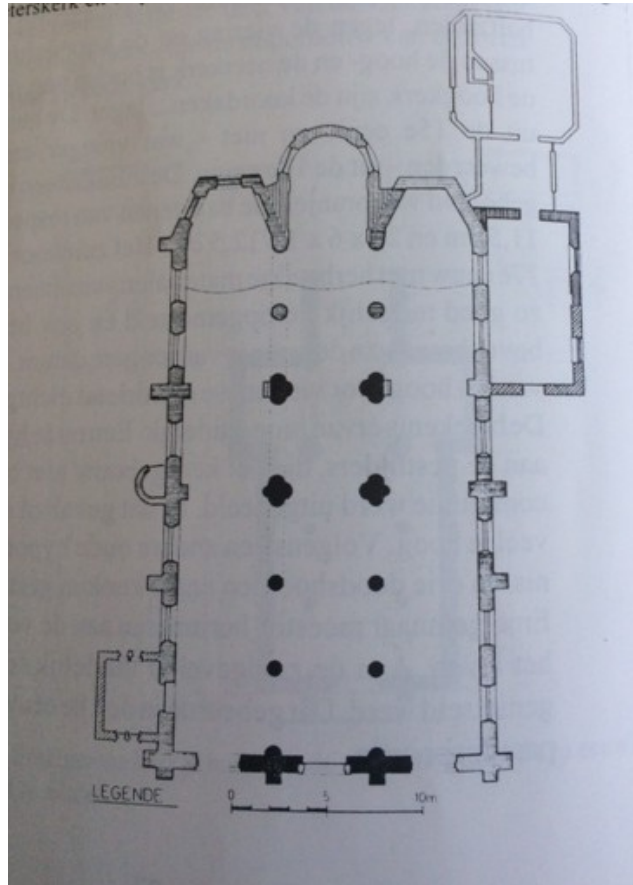
Een derde bord is voorzien van een gekroond roosmerk met initialen B.H. en van een ovaal merk met een staande engel.

Een grote remonstrans van verguld koper: rond de lunula die de H.-Hostie bevat, zijn enkele edelsteentjes gezet. Het beeldje bovenaan is het H.-Hart. Vooraan links staat Onze-Lieve-Vrouw en opzij Sint-Pieter, vooraan rechts Sint-Jozef (winkelhaak) en opzij Sint-Jan (leeuw). In de voet midden vooraan staat een pelikaan, de vogel die zijn bloed aan zijn jongen geeft, zoals Christus voor ons Zijn bloed vergoten heeft. Achteraan staan het Lam Gods en tussenin de vier evangelisten afgebeeld.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- Oppervlakte in m²: 729m²
- Grondplan van de Sint-Pieterkerk

- Aantal zitplaatsen: 300 stoelen

Het gebouw is beschermd als monument (zie hoger). Dit heeft als gevolg dat er geen architecturale aanpassingen mogen uitgevoerd worden zonder akkoord van Monumentenzorg. Men kan dus stellen dat er op heden geen noemenswaardige architecturale mogelijkheden of uitbreidingsmogelijkheden zijn.

Compartimentering is in de hallenkerk niet mogelijk. Hoogstens zou men kunnen compartimenteren tussen de kerkruiimte en de sacristie, als tussen de sacristie en de winterkapel.

c) Bouwfysische toestand

De bouwfysische toestand is na de restauratie in 1981-1983 als goed te omschrijven. Dit neemt niet weg dat er blijvende aandacht nodig is voor herstellingswerken. Op 18 januari 2023 gebeurde een grondige inspectie door Monumentenwacht. In het verslag staat dat de kerk goed wordt onderhouden.

Heel wat kleine opmerkingen werden in orde gebracht.

Er zijn nog een aantal investeringswerken moeten gedaan worden.

Met de verantwoordelijken van de stad Izegem zijn volgende werken zeker al doorgesproken en zullen een uitvoering krijgen in de huidige legislatuur.

- De elektriciteitskast moet dringend een update krijgen
- De bliksemafleider moet dringend vernieuwd worden.
- De leidaken moeten volledig hersteld worden
- Vervangen van het zink van de kilgoten, zalinggoten, bakgoten en zakgoten. Vernieuwen van afvoeren en ontvangers.
- Aanbrengen van nieuwe draadnetten voor de sleufgaten in de topgevels en voor de galmgaten.
- De cijfers van het torenuurwerk herschilderen

Mogelijke aanpassingswerken die zich in de toekomst kunnen stellen

- Mogelijk dient er zich een uitbreiding aan ten behoeve van een sanitair blok, een keuken, een vergaderzaaltje, een archiefruimte. Dit kan gebeuren, aansluitend aan de kerk richting het aanpalende kerkhof.
- Een realisatie van veiligheidsingrepen dient zich zeker ook aan in de toekomst. We spreken hier van branddetectie, veiligheidscamera's, ...
- Mogelijks moet er een uitbreiding gebeuren van elektrische installatie ten behoeve van verlichting bij tentoonstellingen, WIFI-installaties, ...

Weergave van de huidige voorzieningen

Sanitair	Er is 1 toilet met kleine lavabo
Verwarming	Er zijn twee nieuwe branders op gas die zorgen voor de verwarming van de verschillende ruimtes in de kerk.
Verlichting	De meeste verlichting is op basis van led-lampen.
Keukenvoorzieningen	nihil
Audiosysteem	Er is een goed werkend audiosysteem aanwezig
Beeldscherm(en)	Nihil
Rolstoeltoegankelijkheid	De kerk zelf is rolstoeltoegankelijk, maar niet om het koorgedeelte te bereiken.
Diefstal- en brandbeveiliging	nihil
Bliksembeveiliging	Er staan bliksemafleiders op de daken en op de kerktoren
Gsm-operatoren	nihil

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	Nihil, eventueel mogelijks te plaatsen in de toekomst
-------------------------------------	---

Regenwateropvang	Nihil, misschien mogelijk bij heraanleg van het centrum van Emelgem. Het gaat om klimaatadaptatie (regenwaterbuffering, ontharding, vergroening)
Dakisolatie	Is aanwezig
Groendak	nihil
Warmtepomp	nihil
Warmtenet	nihil
Windenergie	nihil
Aquathermie	Nihil

Biodiversiteit

Er is veel last van duiven die zich nestelen in de kleine zijtoren en in de klokkentoren door de galmgaten. Daar geven ze veel vervuiling. De duiven zitten ook vaak op dakranden met veel duivenpoep op de grond als gevolg. Zeker ook aan de ingang van de kerk. Dit moeten we toch verhelpen door het plaatsen van draadnetten en het plaatsen van vogelpinnen.

d) Financiële gegevens

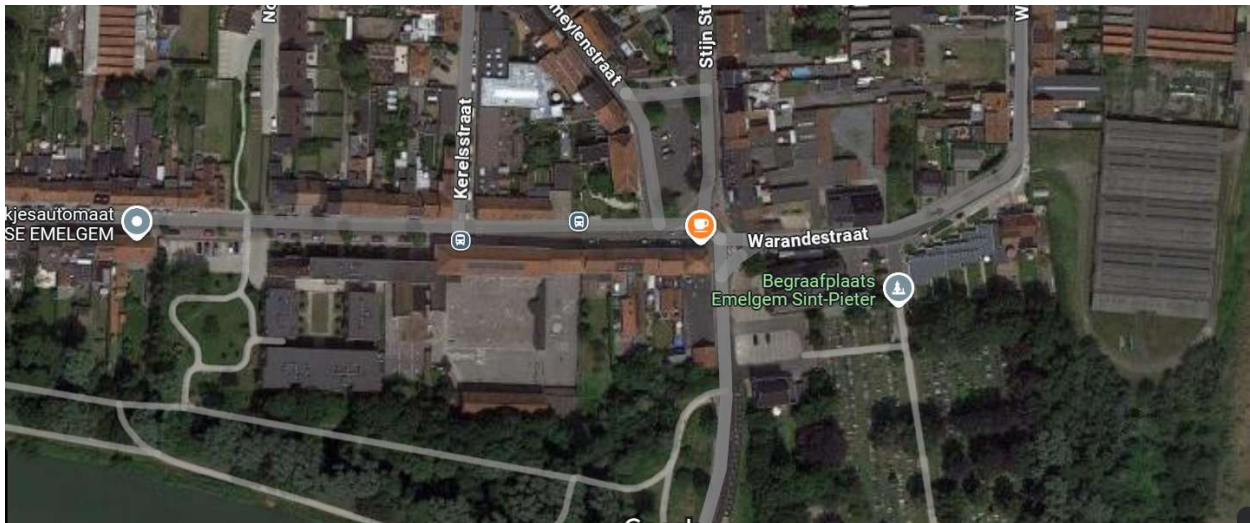
Tussen de kerkfabriek Sint-Pieter Emelgem en het gemeentebestuur Izegem zijn onderlinge afspraken rond de hogervermelde investeringen. Het gemeentebestuur is bereid om via eigen dossiers de investeringen (met behulp van mogelijke subsidiëringen) te laten plaatsvinden buiten de meerjarenbegroting van de kerkfabriek Sint-Pieter. De kostprijs hiervan is nog niet gekend.

De uitvoering zou moeten gebeuren binnen de huidige legislatuur.

Exploitatietoelagen en eventuele overschotten/tekorten (zowel vorig als nieuw MJP)

2019	2020	2021	2022	2023	2024
56.231,95 €	17.857,73 €	42.572,65 €	43.566,65 €	43.572,65 €	43.571,65 €
2025	2026	2027	2028	2029	2030
43.572,65 €					

2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Kerkgebouw: verlichting van de toren, luiden van de klok(ken) ...

Onder leiding van het stadsbestuur werden grote lampen geplaatst die bij avond de kerk van buitenaf verlichten.

De klokken worden op volgend momenten geluid:

Tijd:	de buitenslaghamer slaat tegen de klok = kleppen
uurslag	klok 2 (Maria) aantal slagen volgens het uur
halfuurslag	klok 3 (Joseph) één slag op het half uur
het angelus	klok 3 (Joseph) om 07:00 u, 12:00 u en om 20:00 u, 10 s na de uurslag gedurende 5 min.
De hoogmis	op zaterdag om 17:15 u: vóór de mis: de klokken 1(Petrus), 2(Maria) + 3 (Joseph):luiden 15 min. met 2' stilte.
Begravenis:	Bij overlijden is er geen endeklok. Vóór de mis luidt klok 1 gedurende 15 min+ Romeinse rouw: klok 2 en 3 kleppen. Na de mis luidt klok 2 gedurende 5 min + Romeinse rouw: klok 2 en 3 kleppen.
Huwelijk - doop:	de drie klokken luiden: feestklokken in het ritme van: klok 3 (Joseph) – klok 2 (Maria) – klok 1 (Petrus) = het volgeluid
De weekmis	elke woensdag om 18:00 u: 10 min kleppen met klok 2

- De bereikbaarheid

- Parkeergelegenheid :
 - voor en naast de kerk richting pastorie 29 plaatsen
 - Warandestraat aan ingang winterkapel 17 plaatsen
 - Op het plein voor het dorps huis 34 plaatsen
- Openbaar vervoer.
 - Aan het Emelgemseplein is er een stopplaats van het openbaar vervoer.
- Fietsers.
 - Fietsers kunnen hun fiets plaatsen in de voorziene fietsenstalling voor het kerkgebouw

De aanwezigheid van een kerkhof, pastorie, parochiezaal, cultureel centrum, school, klooster:

Aan de oost- en zuidkant van de kerk is een groot kerkhof. Hier worden geen nieuwe graven meer bijgeplaatst.

Het kerkhof dat op heden nog wordt gebruikt ligt ter hoogte van de Reperstraat op 1,5 km van de kerk.

De pastorie staat ten zuiden van de kerk richting de Mandel.

Ten zuiden van de kerk loopt het kanaal en langs het kanaal is er een aangelegd wandelpark 'Wandel op de Mandel' die loopt tot aan de centrale brug van Izegem nabij het museum "Eperond'Or" dat tevens diens doet als toeristisch infopunt en ook de uitvalsbasis is voor toeristische gidsbeurten (ook in en rond de kerk van Emelgem).

Het voormalige gemeentehuis van Emelgem, nu het dorps huis genoemd, wordt enerzijds gebruikt voor diensten aan de bevolking (o.a. warme middagmalen voor alleenstaanden en senioren, om te studeren door de studenten) en anderzijds als feestzaal, concertzaal, theaterzaal en andere ruimtes voor de plaatselijke verenigingen.

De lagere school Sint-Pieter bevindt zich op 150 meter in de Prinsessestraat 13. Daar volgen 250 lagere-schoolkinderen les.

De kleuterschool De Knuffel bevindt zich op 1 km in de Reigerstraat 7 en biedt plaats aan ongeveer 160 kleuters.

Aan de overzijde van het kanaal op 500 meter bevindt zich het VTI voor middelbare studenten.

Het voormalige klooster van de Zusters van de H. Sint-Vincentius bevond zich naast de school in de Prinsessestraat 15 en werd afgebroken in 2015. In de plaats werden – in dezelfde stijl van het klooster – serviceflats en flats voor mensen met een beperking voor 42 personen gebouwd.

De nabijheid van andere gebedsruimten (kerk, kapel, klooster ...).

Naast de serviceflats in de Prinsessestraat 15 staat nog altijd de oorspronkelijke kapel die toebehoorde aan het voormalige klooster.

Op het einde van de Mariastraat is er een openluchtkapel met Lourdesgrot ter ere van Maria met een tiental bidbanken.

Er zijn in Emelgem nog tal van kleine kapelletjes voor de heiligendevoitie.

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De liturgische activiteiten die vandaag doorgaan in het kerkgebouw:

- Elke woensdagavond om 18u is er een eucharistieviering (gaat meestal door in de winterkapel).
- Op zaterdagavond (elke eerste en derde zaterdag van de maand) is er een eucharistieviering om 17u30 in de kerk.
- De plaatselijke doopsels (winterkapel), uitvaarten en huwelijken gaan ook door in het kerkgebouw.
- De vieringen van witte donderdag, vormselwake, eerste communie en Heilig Vormsel gaan door in de kerk.
- In de vasten gaat er ook een kruisweg door op vrijdag en ook op Goede Vrijdag.
- Elk jaar is er de noveen van Onze-Lieve-Vrouw ter Ruste van 15 augustus tot en met 23 augustus.
- Op de eerste zaterdag van de maand juli wordt de patroonheilige Sint-Pieter gevierd in een feestviering voor onze pastorale eenheid.
- Op 15 augustus heeft elk jaar een Mariahulde plaats.
- Op 15 augustus gaat de gemeenschappelijke viering van de pastorale eenheid om 10.30 u. ook door in de Sint-Pieterskerk.

De niet-liturgische activiteiten in het kerkgebouw:

- De viering van de noveen Onze-Lieve-Vrouw ter Ruste van 14 tot en met 23 augustus.
- Muzikale concerten door het plaatselijke koor (Het koninklijk Mannenkoor de Kerels) en door andere organisaties zoals het parochiaal team, cultuurcentrum De Leest,
- Vormingssessies voor de kandidaat-vormelingen
- Kunsthistorische rondleidingen en erfgoedwandelingen onder leiding van een Izegemse Gids.
- Vele jaren werd ook een orgelconcert gegeven bij de opening van het Festival Van Vlaanderen Kortrijk.

2.5. Sint-Jan-de-Doperkerk in Kachtem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.5.1. Identificatie

Naam:

- Sint-Jan-de-Doperkerk

Geografische ligging:

- Rumbeksestraat 1 8870 Izegem-Kachtem
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Brugge
- Dekenaat of Regio: PE Sint-Crispijn Izegem-Lendeledede
- Parochie: Sint-Jan-de-Doper Kachtem

Eigenaar:

- Stad Izegem

Bescherming(en)/vastgesteld

- Niet-beschermd
- Vastgesteld als bouwkundig erfgoed 05/10/2009: ID 51771

2.5.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

Bouwfasen

In oorsprong een houten kapel, waarvan de oudste vermelding teruggaat tot 1116. Gotisch kerkgebouw dat in de loop der tijd verscheidene malen verbouwd en vergroot is. Van XIV tot XIX vermelding als tweebeukige hallenkerk. Ca. 1830: uitbreiding met een derde beuk, de Z-zijbeuk of de Sint-Jansbeuk.

- 1834: vernieling van sacristie door brand en van de toren door blikseminslag.
- 1837-1838: bouw nieuwe toren die naar het westen wordt verplaatst, verlengen middenbeuk naar het oosten en verbouwing sacristie.
- 1894: grote verbouwingswerken waarbij de kerk haar huidig neogotisch uitzicht krijgt.
- 1913: bouwen van nieuw koor.
- 1960: ontmanteling van de toren en aanbrengen nieuw parement, de rondbogige galmgaten worden spitsbogig en tevens bouw nieuwe Z-sacristie.
- 1961: het neogotisch interieur krijgt nieuwe aankleding op voorstel van architect C. Maertens uit Sint-Andries Brugge. De muurpartijen worden gewit en een nieuwe lambrisering wordt geplaatst.
- 1989-2016: bestendige restauratie- en renovatiewerken
- 2020: plaatsen drie flatscreens in kerk
- 2021: doopkapel wordt omgebouwd tot parochiesecretariaat

Uitzicht kerk

Driebeukige hallenkerk met vierkante W-toren. Schip van vijf traveeën met rechte sluiting. Z-sacristie op L-vormige plattegrond en de hulpsacristie ten N. Omlopende bakstenen druippad. Rode baksteenbouw in verschillende schakeringen naargelang de bouwperiode en gebruik van witte baksteen voor de oudste delen van de kerk in de N-zijbeuk. Natuurstenen bossage plint. Leien zadeldaken.

Restauratie- en renovatiewerken

Van 1989-2016: voortdurende restauratie- en renovatiewerken onder impuls van vooral Daniël Driegelinck en Ronny Lefere, respectievelijk voorzitter en secretaris van de kerkfabriek Sint-Jan Baptist Kachtem. In september 2009 is er de open kerkdag naar aanleiding van de reeds uitgevoerde restauratie- en renovatiewerken aan de Sint-Jan-de-Doperkerk in Kachtem. In augustus 2010 zijn er twee brandstichtingen. Van september 2010 tot en met juni 2011 wordt het kerkinterieur volledig gerestaureerd en gerenoveerd.

Na deze werken wordt de Sint-Jan-de-Doperkerk gesloten en is enkel nog toegankelijk bij vieringen, tentoonstellingen of concerten. Met de vernieuwing van het leien dak van de Onze-Lieve-Vrouwebeuk, in 2016, worden de restauratie- en renovatiewerken afgesloten.

Na de ombouw van de doopkapel tot parochiesecretariaat in 2021; is de kerk toegankelijk, onder toezicht, op dinsdag- en woensdagnamiddag. De woensdagnamiddag eindigt met de wekelijkse vespers.

Restauratie- en renovatiewerken in de 19de eeuw

- 1830: uitbreiding met derde beuk; de Sint-Jansbeuk
- 1837-1838: Bouw nieuwe toren
- 1838: Verlengen middenstuk
- 1838: Verbouwen sacristie
- 1894: Grote verbouwingen waardoor neogotisch uitzicht

Restauratie- en renovatiewerken in de 20ste eeuw

- 1913: nieuw koor
- 1960: rondbogige galmgaten
- 1960: bouw nieuwe Z-sacristie en nieuwe moderne aankleding neogotisch interieur
- 1961: nieuwe lambrisering
- 1989: decantatie muren kerkportaal en doopkapel onder toezicht van architect Hans Pattyn-Kachtem
- 1994: nieuw leien dak middenbeuk
- 1994: nieuwe leien daken binnenkant Sint-Jansbeuk en Onze-Lieve-Vrouwebeuk
- 1994: nieuwe zinken goten rondom kerkgebouw en tussengoten hoofdkoor en beide zijbeuken
- 1994: nieuwe zinken goten en afleiders aan beide sacristieën
- 1996: herstel monelen in linker- en rechterraam in hoofdkoor
- 1998: renovatie kerkportaal onder toezicht van architect Hans Pattyn-Kachtem
 - o pleisterwerken
 - o vloer en wandbekleding in arduin
 - o ingewerkte schrappermat
 - o tussendorpels in blauwe steen
 - o houten plafond
 - o informatiekast
 - o deur naar oksaal
- 1998: kast nis audio-installatie
- 1998: volledig nieuwe elektrische installatie
- 1999: pleisterwerken in hoofdkoor
- 1999: schilderwerken

Restauratie- en renovatiewerken in de 21ste eeuw

- 2000: herstel monelen in middelste raam in hoofdkoor
- 2000: opstellen klokje op houten klokstoel
- 2000: installatie beiaard
- 2001: aankoop 300 nieuwe stoelen
- 2002: aankoop beeldengroep Sint-Jan in doopkapel en herschilderen beeld
- 2002: aansluitingswerken op het aardgasnet
- 2002: plaatsen nieuwe torenhaan
- 2003: dichtmaken galmgaten in torengedouw
- 2003: plaatsen nieuwe trap naar oksaal
- 2003: renovatie onderbekleding dakgoot zijde kerkhof
- 2003: renovatie kandelaars op hoofdaltaar
- 2003: herstel monelen in ramen in zuidgevel
- 2005: voegwerken zuidgevel onder toezicht van architect Greta Sabbe-Ardoeie
- 2005: voegwerken oost- en noordgevel onder toezicht van architect Greta Sabbe-Ardoeie
- 2005: renovatie monelen en brandglasramen in zuid-, noord- en westgevel onder toezicht van architect Hubert Davans-Brugge
- 2005: totale renovatie westgevels: opmetsen nieuwe stenen en voegwerken onder toezicht van architect Hubert Davans-Brugge
- 2007: oppuntstellen brandveiligheid
 - o nood- en veiligheidsverlichting
 - o blustoestellen
 - o pictogrammen
 - o branddekens

- sleutelmuurkluis
- 2007: behandeling houten dakgebint en zoldering van hulpsacristie tegen houtparasieten
- 2007: bergulden Sint-Jansbeeld
- 2007: renovatie en restauratie torengebouw onder toezicht van architect Hubert Davans-Brugge
 - herschilderen torenkruis
 - herschilderen ramen
 - herstel leien torendak
 - ladderhaken in torendak
 - herstel torenluik (ook in 2011)
 - plaatsen goten en vier afleiders
 - reiniging gevels
 - metsel- en voegwerk
 - herstel zinkwerk galmgaten
 - vernieuwen stenen torenuurwerken
 - aanbrengen duivenwering
- plaatsen gerestaureerde wijzers in torenuurwerken
- plaatsen bliksemafleiding op het hele kerkgebouw
- verwijderen en vervangen slecht hout in torenspits
- verwijderen en vervangen slecht hout in torengebouw
- behandeling hout tegen houtparasieten
- 2007: renovatie hoofdsacristie onder toezicht van architect Greta Sabbe-Ardoorie
 - aanpassen metselwerk door zakkend dak en hanggoot in plaats van bakgoot
 - aanpassing dakconstructie zodat het dak niet langer draagt op de buitenmuur
 - plaatsen branddeur naar stookplaats
 - nieuw leien dak en ladderhaken
 - nieuwe zinken goten
 - nieuwe zinken slabben
 - voegwerken
- 2007: aanleg paadjes rondom sacristie
- 2008: vervangen centraal drijfwerk in kerktoren voor optimalisatie van de werking van de torenuurwerken
- 2008: realisatie lezenaar en zilveren kandelaar
- 2008: inwerken wachtleidingen voor ondergrondse leidingen voor geluidsinstallatie vooraleer vloer gelegd wordt in koren
- 2008: nieuwe vloer in hele kerkgebouw onder toezicht van architect Hubert Davans-Brugge
- 2008: nieuwe vloer in koren en sacristieën onder toezicht van architect Hubert Davans-Brugge
- 2008: schilderwerken in hulpsacristie na decantatiewerken in buitenmuren
- 2008: nieuw kerkmuurtje en plaatsen smeedwerk op nieuw kerkmuurtje onder toezicht van architect Hubert Davans-Brugge
- 2009: plaatsen nieuwe boiler in hulpsacristie
- 2009: renovatie Sint-Jansbeeld (buiten)
- 2009: renovatie Heilig Hartbeeld (buiten)
- 2009: renovatie Ommegangweg
- 2009: plaatsen nieuwe lavabo in hoofdsacristie
- 2009: elektriciteitswerken in hoofdsacristie
- 2009: schilderwerken in hoofdsacristie
- 2010: installatie nieuwe gasbrander en legaliseren oude mazouttank
- 2014: nieuw leien dak Sint-Jansbeuk, kant kerkhof, onder toezicht van stadsingenieur Els Manhaeve

- 2016: nieuw leien dak Onze-Lieve-Vrouwbeuk en doopkapel onder toezicht van stadsingenieur Els Manhaeve
- 2021: Omvorming doopkapel tot parochiesecretariaat

Restauratie- en renovatiewerken na brandstichtingen in 2010

In 2010 :

- herstel elektriciteitsleidingen en vervanging alle lampen
- nieuwe verstralers in Sint-Jansbeuk
- herstel alarmleidingen
- herstel audio-leidingen
- kuisen en herstel orgel
- restauratie houten zoldering in Sint-Jansbeuk
- renovatie en restauratie arduinen monelen in de Sint-Jansbeuk
- renovatie en restauratie brandglasramen in de Sint-Jansbeuk
- restauratie houten lambrisering in de Sint-Jansbeuk
- nieuwe biechtstoel in de Sint-Jansbeuk
- herstel altaar
- restauratie stenen altaar
- restauratie houten kruisbeeld in hoofdkoor
- restauratie Heilig Hart van Jezus
- restauratie Onze-Lieve-Vrouw van het H.-Hart
- restauratie alle schilderijen
- restauratie schilderijen van de kruisweg
- decantatie muur, links achter hoofdaltaar
- schilderen hele kerkgebouw
- aankoop nieuw rollend uithangbord
- decantatie noordermuur hulpsacristie
- schilderen hulpsacristie
- schilderen hoofdsacristie
- nieuw tapijt op doksaal
- nieuw berichtenkastje (buiten) en verlichting

Orgel

- bouwer: Jacobus-Philippus Forrest uit Roeselare
- plaatsing: eind 1892
- yoestand: zeer goed.
- inventaris bouwkundig erfgoed: ID 92146
- restauraties:
- 1970: door Jos Loncke en Zonen uit Esen-Diksmuide en op 2 oktober 1971 plechtig ingezegend door pastoor Achiël Vansteelandt en ingespeeld door de Kachtemse componist Willy Ostyn
- 2010: na branden door Anneessens uit Menen
- 2024: groot onderhoud en restauratie door Claessens uit Sint-Niklaas
- onderhoud: Jaarlijks tot en met 2023 door Anneessens uit Menen en vanaf 2024 door Claessens uit Sint-Niklaas

Devotie/Roerend erfgoed

Er is een inventaris op papier alsook een digitale inventaris

Voorwerpen door **devotie voor Sint-Jan-de-Doper:**

- relikwie Sint-Jan, ingewerkt in een 18de eeuwse zilveren relikhouder
- eiken offerblok met relikwie van Sint-Jan-de-Doper
- schilderij 'De besnijdenis van Sint-Jan' van Edward August Wallays uit Brugge, 1859
- beeldengroep Sint-Jan uit Frankrijk
- een notelarenkop van Sint-Jan, gerestaureerd door Gustaaf Delafontaine
- kaarsentafel met bovenaan een Sint-Janshoofd in massief koper van Roger Lammertyn, 1989
- schilderij: 'Het doopsel van Jezus in de Jordaan' van de Parijse school, eind 17de of begin 18de eeuw
- bas-reliëf van Sint-Jan die Jezus doopt in de Jordaan, 19de eeuw
- vlag 'De confrerie van Sint-Jan'
- beeld van Sint-Jan met tekst op vaandel 'Ecce Agnus Dei' van Antoon Tandt uit Kachtem, 1989, staat op het kerkplein recht tegenover de ingang van de Sint-Jan-De-Doperkerk
- langs de Ommegangsweg: 7 bas-reliëfs, 7 taferelen uit epoxyhars, bedekt met bladgoud, beelden 7 fases uit het leven van Sint-Jan-de-Doper, van Pierre Opsomer uit Menen, 1991.

Roerend erfgoed

- schilderij 'Opdracht van Maria in de tempel' van Edward August Wallays, 1859.
- houten beeld: 'Het Heilig-Hart van Jezus' van Aloïs Clarysse uit Izegem, 1874.
- houten beeld 'Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart' van Aloïs Clarysse uit Izegem, 1874.
- schilderij 'Doopsel van de wereld' van Mia Deprez uit Izegem, 1975.
- schilderij 'Geseling van Christus' van Pater Andreas Bosteels
- kruisweg: schilderijen van Gaston Vallaëys, 1926.
- processievlag 'De confrerie der Gelovige Zielen'
- processievlag 'De Congregatie der Jonge Dochters'
- processievlag 'De Broederschap van het Heilig-Sacrament'
- beiaard met 39 klokken, Meridiaan, 2000.
- straalmonstrans met in het midden Sint-Jan met zijn kruis staf
- torenmonstrans, 18de eeuw
- zilveren 17de eeuwse godslamp uit Tyrol
- processiekruis, 18de eeuws
- klok Johannes Baptista, 1861.
- de Heilig Hartklok, 1050 kg, Mi-klok, 1950
- de Mariaklok, 550 kg, Bemol-klok, 1950
- 'het schelleken', de kleinste klok, staat nu in de kerk op een eiken stander

Architecturale mogelijkheden

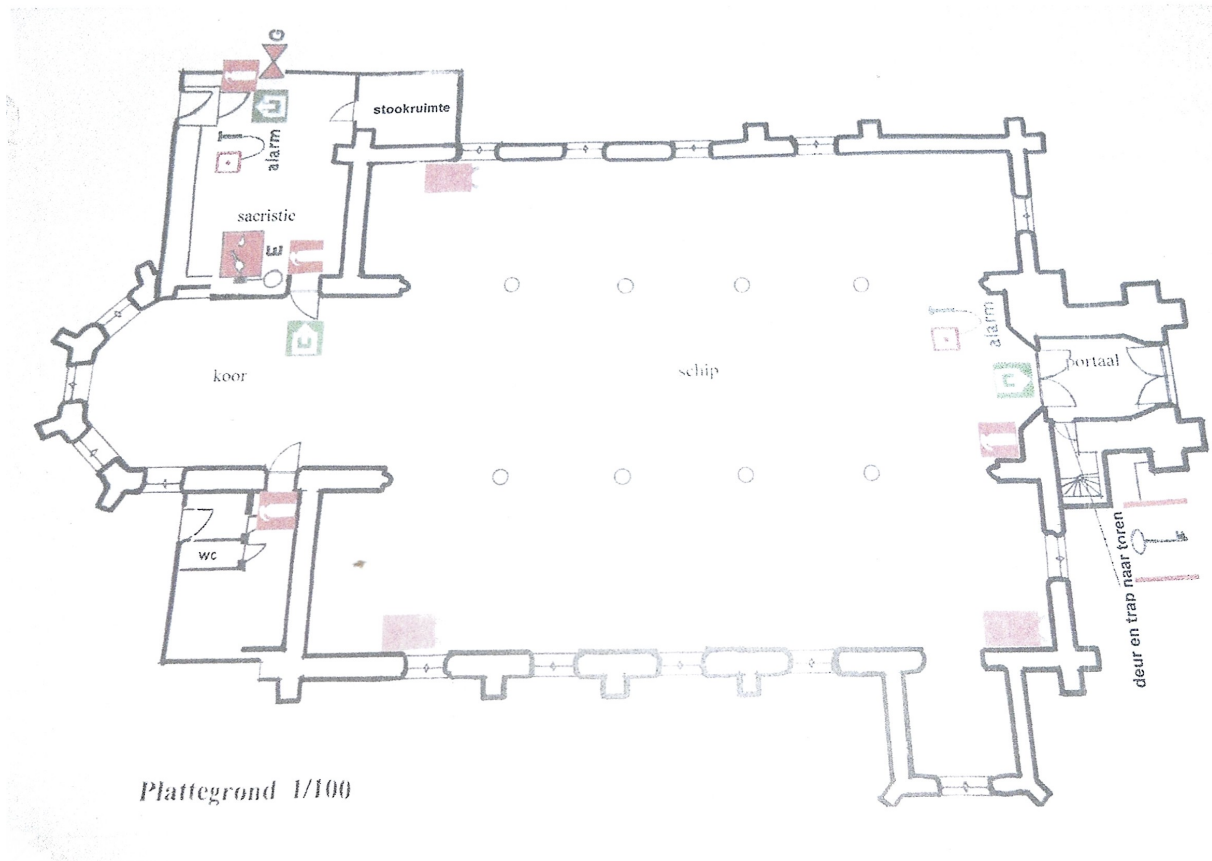
Ruimtes

Het kerkgebouw bestaat uit verschillende ruimtes zoals te zien op bijgaand grondplan van het kerkgebouw.

- kerk en doopkapel: 345 m²
- hoofdaltaar: 45,85 m²
- Onze-Lieve-Vrouwealtaar: 13,158 m²
- Sint-Jansaltaar: 11,1155 m²
- hoofdsacristie: 38,27 m²
- hulpsacristie: 30m²
- portaal hoofdsacristie: 1 m²

- portaal hoofdingang kerk: 9 m²
- hoogte: 5 tot 9 meter
- zitplaatsen: 300
- er is geen ruimte voor uitbreiding

Grondplan van de kerk.

Voorzieningen

- verwarming met gasbrander, geplaatst in 2010
- elektriciteit: totaal vernieuwd in 1999
- geluidsinstallatie: leidingen vernieuwd, na branden in 2010
- sanitair: 1 wc in hulpsacristie en twee urinoirs aan de W-kant kerk

Toegankelijkheid voor andersvaliden

Er is geen enkel trapje en dus geen enkel probleem voor toegang voor andersvaliden. Voor het bereiken van de altaren is er een hellend vlak.

Waardevol interieur

Het interieur is een streling voor het oog.

Juist daarom komen ook niet-parochianen huwen in de Sint-Jan-de-Doperkerk te Kachtem.

Bouwfysische toestand

- Stabiliteit: goed
- Muren: goed
- Ramen: goed
- Daken, dakgoten en afvoerpijpen: goed
- Schilderwerk binnen: goed
- Schilderwerk buiten: goed maar opmerking laatste verslag van Monumentenwacht West-Vlaanderen van 09/08/2016: "De roestige smeedijzeren muurankers en het koorkruis ontroesten en opnieuw afwerken met een aangepast verfsysteem." Is intussen dan ook uitgevoerd.
- Verwarmingsinstallatie: goed
- Elektrische installatie: goed
- Geluidsinstallatie: goed

Besluit: de bouwfysische toestand van de Sint-Jan-de-Doperkerk te Kachtem is zeer goed. Dit is het gevolg van aanhoudende renovatie- en restauratiewerken van 1989 tot 2016.

De kerkfabriek laat, met oog op het behoud van de zeer goede bouwfysische toestand van de Sint-Jan-de-Doperkerk, regelmatig volgende werken uitvoeren:

- Controle gasleiding in hoofdsacristie: jaarlijks
- Nazicht blustoestellen: jaarlijks
- Verwijderen bladen uit goten en platforms: jaarlijks
- Nazicht losgekomen naden in de goten: jaarlijks na de winter
- Controle en reinigen gasbrander: om de 2 jaar
- Controle elektrische installatie: om de 5 jaar
- Controle klokken, beiaard en torenuurwerken: jaarlijks
- Controle en onderhoud orgel: jaarlijks
- Onderhoudswerken op voorstel van Monumentenwacht West-Vlaanderen (om de zes jaar): zo vlug mogelijk!

Voorziene investeringswerken: geen, maar een sanitaire voorziening dient gerealiseerd te worden.

Voorzieningen

Sanitair	Eén wc in hulpsacristie en twee urinoirs buiten de kerk
Verwarming	Brander op aardgas gekeurd in 2024
Verlichting	Middenbeuk: LED en zijbeuken LED in 2026 en 2027
Keukenvoorzieningen	Geen
Audiosysteem	Werkt zeer goed
Beeldscherm(en)	Drie flatscreens
Rolstoeltoegankelijkheid	Is rolstoeltoegankelijk
Diefstal- en brandbeveiliging	Er is een brandalarm aanwezig
Bliksembeveiliging	Volledig OK en jaarlijkse controle

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Nihil.

En verder...

- Geen vleermuizen
- Geen andere dieren
- Geen vliegopeningen

2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

- Op 100 meter van het kerkgebouw is er het ontmoetingscentrum 't SoK, tevens sporthal.
- Op 600 meter bevindt zich de Sint-Vincentiuschool en het WZC Sint-Vincentius.
- Naast het kerkgebouw is er het kerkhof en het kerkkot waarin bruikbaar materiaal bewaard wordt voor de erediensten en Kachtem Ommegang.
- Het kerkhof wordt gebruikt voor begraving/columbarium/asverstrooiing.
- Het kerkgebouw is bereikbaar met de bussen van De Lijn die naar Kortrijk en Roeselare Station rijden. Er is een bushalte op 100 meter van de kerk.
- Er is parkeergelegenheid op het Kachtemplein en op 25 meter van het kerkgebouw is er ook een parking in de Victor Saelenstraat of een totaal van 150 parkeerplaatsen en dit alles op gemeentelijk terrein.
- Er zijn gereserveerde plaatsen voor ceremoniewagens voor huwelijk en begrafenissen.

- Er is tevens een gereserveerde plaats voor de bedienaar van de eredienst.
- De kerktoeren is jaar in jaar uit verlicht.
- De klokken luiden op het uur van 8 uur tot 20 uur.
- Op zondag pas vanaf 9u45 en dit momenteel om de 14 dagen.
- De beiaard speelt op het uur een gekend liedje van 1 minuut. De beiaard speelt concertjes bij gelegenheden zoals Kachtem Ommegang, vormselplechtigheid, eerste communie.

2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Op zondag is er de veertiendaagse eucharistieviering om 9 uur.

Er is een gemiddelde aanwezigheid van 100 mensen, maar er zijn volle kerken voor Ceciliavieringen, instapvieringen eerste communicanten, voorstelling vormelingen, voorstelling misdienaars, opening en sluiting van Kachtem Ommegang.

Op woensdag om 16 uur zijn er de Vespers met een gemiddelde aanwezigheid van 8 mensen.

Er zijn ook dopen, eerste communies, vormsels, huwelijken en uitvaartdiensten in het kerkgebouw.

Het kerkgebouw wordt ook gebruikt voor voorbereiding van het vormsel.

Ook de chirogroepen hebben jaarlijks enkele feestvieringen in het kerkgebouw.

En ook de vieringen van de Sint-Vincentiuschool gaan door in het kerkgebouw. Ook verschillende klassen komen op kerkbezoek.

In juni is er de jaarlijkse Ommegang waarbij men komt dienen tegen kanker, vallende ziekte en veeziekten. Er is een comité dat de jaarlijkse Sint-Jansommegang nieuw leven inblies zodat er nu toch ieder jaar heel veel mensen naar Kachtem komen voor de verering van Sint-Jan. Daarmee gepaard gaand is er de jaarlijkse foor en de sluitingsprocessie rond de Ommegangsweg.

Jaarlijks zijn er ook een viertal concerten in het kerkgebouw. Meestal optredens van koren, al dan niet uit Kachtem. Groepen die het kerkgebouw huren dienen een gebruikersovereenkomst te ondertekenen. Het kerkgebouw werd voor optredens van groepen voorzien van de nodige nooduitgangen en daarbij gepaard gaande noodverlichting en pictogrammen. Dit alles in samenspraak met de Izegemse brandweer. De gebruikers dienen zich dan ook te houden aan de gemaakte afspraken met de brandweer en een maximum van 300 toeschouwers.

Er waren ook al tentoonstellingen in het kerkgebouw. Zoals een kerststallententoonstelling en de tentoonstelling '30 jaar renovatie en restauratie van de Sint-Jan-de-Doperkerk Kachtem'.

Samana-Kachtem vergadert een zestal keer per jaar in de hoofdsacristie. Ook de kerkraad vergadert er een 10-tal keer per jaar alsook de parochiale werkgroepen zoals de werkgroep 'Kerk en Leven', lectoren, misdienaars, bedelers van 'Parochiegebeuren', de pastorale werkgroep.

Ook het koor Canto Rosso gebruikt de hoofdsacristie op maandagavond voor het oefenen van verschillende stemgroepen.

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

3.1. Situering en aanpak

Vanaf 2025 moet elke Vlaamse gemeente beschikken over een goedgekeurd kerkenbeleidsplan. Stad Izegem, de pastorale eenheid en het centraal kerkbestuur hebben nagedacht over de toekomst van de vijf kerken op het grondgebied en zijn daarbij bedachtzaam en participatief te werk gegaan. Om het denkproces te begeleiden werd beroep gedaan op een externe consultant, Pieter Haesbrouck van Arch.

De aanpak verliep in vier stappen.

1. Eerst werd de huidige situatie van elke kerk grondig geanalyseerd. De consultant ging langs in elke kerkgebouw, en bekeek en besprak de toestand en mogelijkheden van het gebouw, de gebruiksfrequentie en de betekenis voor de lokale gemeenschap met een lokale vrijwilliger van de parochie of kerkfabriek.
2. Vervolgens werden toekomstscenario's verkend met een werkgroep van afgevaardigde vertegenwoordigers van het stadsbestuur (zowel aan politieke als aan ambtelijke zijde), het kerkbestuur en de pastorale eenheid (met deelnemers van de 5 betrokken kerken), waarbij pastorale behoeften en infrastructuurnoden in de omliggende gemeenschappen in kaart werden gebracht:
 - Op 22 augustus 2024 was er een eerste werksessie. Daarin bracht de consultant verslag uit van de kerkbezoeken en formuleerde per kerk en algemeen enkele vaststellingen. Vervolgens werd er stil gestaan bij de betekenis van de verschillende kerkgebouwen en wat de kernelementen zijn die in de toekomst gegarandeerd moeten blijven (bijzondere personen, gebruiken, historiek, ...). Ten slotte werd er een woordenschat afgesproken rond toekomstige functies voor de kerkgebouwen aan de hand van de richtlijn van de Vlaamse bisschoppen over het toekomstig gebruik van kerken. Aan stadszijde werd een eerste oefening gedaan om de noden in de stad op te lijsten die publieke infrastructuur vergen.
 - Op 19 september 2024 was er een tweede werksessie. De vertegenwoordigers van elke kerk hadden intussen ruggenspraak gehad met hun kerkfabriek of parochieraad, en extra input bezorgd. Ook aan stadszijde waren de infrastructuurnoden geconsolideerd. Vervolgens voerden we met de werkgroep diverse brainstormoefeningen uit, met creatieve denktechnieken. Daarmee kon er vrij en open nagedacht worden over toekomstige bijkomende aanwending van de kerkgebouwen. De ideeën werden geclusterd per kerk. Ideeën die niet specifiek aan één kerk toegewezen konden worden, werden in een aparte cluster verzameld.
 - Omwille van de verkiezingen werd het denkproces even gepauzeerd op vraag van de betrokken schepen.

- Na de verkiezingen en het aantreden van het nieuwe stadsbestuur werd de draad van het denkproces opnieuw opgenomen. Op 22 januari 2025 was er een derde werksessie. Daarin werd gestart met het besluit van de pastorale eenheid dat de Sint-Tillokerk de hoofdkerk zou worden. Daarna werden de ideeën uit de vorige werksessie opnieuw overlopen. De consultant had een voorstel van gebruiksscenario's per kerk uitgewerkt. Daarin stond een eerste keuze van toekomstige nevenfuncties per kerk. Op de werksessie werden die verder beoordeeld en verfijnd. De aangepaste gebruiksscenario's werden goedgekeurd om die te kunnen voorleggen op de ingeplande suggestiemomenten in elke kerk.
3. Daarna werden burgers, verenigingen en deskundigen geraadpleegd om suggesties te verzamelen en feedback te krijgen op de eerder geformuleerde gebruiksscenario's.
 - In elke kerk werd in de periode februari-maart een suggestiemoment georganiseerd: op 18 februari in de Sint-Jan-de-Doperkerk in Kachtem, op 20 februari in de Heilige Familiekerk op de Bosmolens, op 25 februari in de Heilig Hartkerk in Izegem, op 4 maart in de Sint-Tillokerk in Izegem en op 6 maart in de Sint-Pieterskerk in Emelgem.
 - Na een open oproep via diverse kanalen stelden meer dan 100 geïnteresseerde en bezorgde bewoners en parochianen, afgevaardigden van verenigingen en bedrijven, maar ook enkele specialisten van andere gemeentes of intercommunales, architectenbureaus, het toekomstplatform kerken, enz. zich kandidaat om in een suggestiemoment mee na te denken over de toekomst van de kerkgebouwen.
 - De consultant lichtte eerst toe voor welke uitdagingen de Izegemse kerken staan. De woordenschat en inzichten rond de functies van een parochiekerk, valorisatie, medegebruik, nevenbestemming en herbestemming werden met voorbeelden toegelicht. De deelnemers kregen de kans om daarna eigen voorstellen te formuleren en ook te reageren op de gebruiksscenario's die de werkgroep had uitgewerkt. Daarna was er ook telkens een informele babbel ingepland, met een glaasje.
 4. Op basis hiervan werd door de consultant een coherente toekomstvisie uitgewerkt per kerk en voor de vijf kerken samen. Op een vierde werksessie met de werkgroep, op 10 maart 2025, werden op basis daarvan de finale keuzes vastgelegd.
 5. De keuzes die mondeling gemaakt werden, zijn vervolgens door de consultant uitgeschreven. Die tekst werd op een laatste werksessie op 25 maart 2025 besproken. Die feedback is daarna verwerkt en geïntegreerd in dit kerkenbeleidsplan. De gebruikte presentaties en de bijhorende verslagen van de werksessies en suggestiemomenten gaan als bijlage bij dit document.

3.2. Toekomstvisie

3.2.1. Sint-Tillokerk (Izegem)

a) Huidige situatie

De Sint-Tillokerk, vermoedelijk aanwezig sinds de 8ste eeuw en in haar huidige vorm gebouwd in 1855, is de grootste en hoogste kerk van Izegem. De decanale kerk zal de hoofdkerk worden van de pastorale eenheid Sint-Crispijn die verder geografisch uitgebreid wordt. De kerk heeft een centrale maar ingesloten ligging in het stadscentrum en fungeert als een baken in de skyline van Izegem. De kerk bevindt zich tussen het kernwinkelgebied, het uitgaansleven in het Sint-Pietersstraatje en het voormalige parochiecentrum. Eerdere schetsontwerpen voor een nevenbestemming bestaan al.

b) Toekomstvisie

De kerk zal in de toekomst in de eerste plaats fungeren als multifunctionele hoofdkerk die met een passende inrichting flexibel en eigentijds gebruikt kan worden voor de vierklassieke functies: de kerk blijft beschikbaar voor individueel gebed, grote en kleine vieringen, catechese en diaconie.

Om de ruimte optimaal te benutten, kan een compartimentering met verplaatsbare elementen worden voorzien. Als dat technisch mogelijk zou zijn, kan met of in die elementen ook een energetische compartimentering worden toegepast. Daarnaast zou ook de nodige aandacht moeten gaan naar duurzaam comfort en sanitaire faciliteiten.

In de tweede plaats zal het medegebruik van de Sint-Tillokerk door andere christelijke geloofsgemeenschappen worden gestimuleerd en actief bevorderd.

Ten slotte kan ook beperkte nevenbestemming in de tijd mogelijk gemaakt worden: de hoofdkerk kan ook voor niet-religieuze varianten van de vier bovenvermelde functies ingezet worden, bvb. als gespreksruimte voor sociale vzw's, als laagdrempelig inloophuis, als ontmoetingsplek of als ruimte voor workshops en vergaderingen.

De aanpalende weekkapel kan worden heringericht als een aparte, instapklare vergaderruimte die van buitenaf toegankelijk is.

3.2.2. Heilig-Hartkerk (Izegem)

a) Huidige situatie

De Heilig-Hartkerk, opgericht als private kerk in 1895 en sinds 1907 een parochiekerk, is de kleinste kerk van Izegem. Ze heeft een beperkt liturgisch aanbod en een ingesloten ligging in het stadscentrum. De nabijheid van het naastgelegen ziekenhuis is een belangrijke factor. In het verleden werd al een nevenbestemming onderzocht, maar deze werd toen omwille van diverse redenen niet gevalideerd.

b) Toekomstvisie

De kerk zal in de toekomst ingericht worden voor kleinere vieringen en individueel gebed, met een bijzondere focus op de Sint-Ritaverering.

Daarnaast zal er actief uitgekeken worden naar een structurele nevenbestemming in de ruimte. Dat kan zijn als oefenruimte voor koren en muziekverenigingen, met bijhorende opslagruimte voor de instrumenten en materialen. Een andere mogelijkheid is het gebruik als bibliotheek, in combinatie met de werking van het stadsarchief en/of de heemkundige kring Ten Mandere. Een derde optie voor nevenbestemming is een inzet als (groeps-)praktijkruimte voor zorgverlening door zorgverstrekkers of paramedici.

De werken die nodig zijn om de nevenbestemming mogelijk te maken, zullen ook aandacht moeten besteden aan de toevoeging van duurzaam comfort en sanitaire faciliteiten.

Indien geen van deze opties haalbaar blijkt, zal de Heilig-Hartkerk als eerste kerk in aanmerking komen om ontwijd te worden en te herbestemmen. Omwille van logistieke en parkeerproblemen rond de kerk, is een herbestemming tot commercieel centrum of horecaplek uitgesloten. De herbestemming kan beter gezocht worden in de vorm van een privépraktijk voor (para-) medische of andere dienstverleners. Belangrijk daarbij is dat het kerkgebouw behouden blijft als visueel kenmerk in de stad.

3.2.3. Sint-Pieterskerk (Emelgem)

a) Huidige situatie

De Sint-Pieterskerk in Emelgem, een parochiekerk sinds de 12de eeuw, heeft door de eeuwen heen meerdere aanpassingen, verbouwingen en heropbouw gekend. Ze bevindt zich in de dorpskern en wordt gebruikt voor liturgische vieringen en individuele verering van Onze-Lieve-Vrouw-ter-Ruste. Daarnaast is er een beperkte receptieve programmatie met muziek en woord. De kerk ligt naast een heraan te leggen dorpsplein, met parkeergelegenheid en aansluiting op trage wegen. De nabijheid van een dorps huis, school en recreatievoorzieningen langs het kanaal maakt de ligging heel specifiek. Het gebouw is bovendien een beschermd monument met toeristisch potentieel.

b) Toekomstvisie

In de toekomst zal de kerk worden ingericht voor kleinere vieringen en individueel gebed, met aandacht voor duurzaam comfort en sanitaire faciliteiten.

Daarnaast zal ingezet worden op valorisatie.

Dit kan in de eerste plaats door de bestaande cultuurhistorische aspecten te ontsluiten en bekend te maken, door die thematisch te koppelen aan de ijkpunten in het leven bijvoorbeeld. Dit kan binnen de kerk op zich, maar zou ook uitgewerkt kunnen worden in samenwerking met andere beschermde kerkgebouwen in de regio. Er zou dan een kerkenroute in de regio Midwest ontwikkeld kunnen worden, naar analogie met de kastelenroute in het Brugse Ommeland.

Een andere mogelijkheid zou zijn om de kerk of de omgeving van de kerk te verrijken met kunst. Dit zou kunnen gekoppeld worden aan de begrippen rust en rots, die verwijzen naar de symboliek van Onze-Lieve-Vrouw-ter-Ruste en Sint-Pieter. Dit kan onder andere gerealiseerd worden door bij de heraanleg van pleinen en parkings in het ruimere idee van een kunstroute te werken, naar analogie met het kunstenproject Beaufort bijvoorbeeld.

Ten slotte kan in de Sint-Pieterskerk een niet-ingrijpende nevenbestemming mogelijk gemaakt worden, met respect voor het beschermd statuut van de kerk. Die nevenbestemming kan liggen in een functie als muziekplek voor onder meer orgellessen en -concerten, of voor concerten die een intiemere setting vragen. De nevenbestemming kan ook gevonden worden in een functie als toeristisch knooppunt of rustpunt binnen een breder netwerk voor fiets- en wandeltoerisme.

3.2.4. Heilige-Familiekerk (Bosmolens)

a) Huidige situatie

De Heilige-Familiekerk op de Bosmolens is gebouwd in 1964 en bevindt zich in de dorpskern. De kerk heeft een modern ontwerp, met een grote open ruimte zonder pilaren, met een ruime kelder en met veel omliggende parkings en pleinen. De nabijheid van een basisschool en het kasteelpark Wallemote-Wolvenhof zorgt ervoor dat ze goed ingebed is in het gemeenschapsleven van het stadsdeel, dat een actief verenigingsleven kent.

b) Toekomstvisie

In de toekomst zal de kerk worden ingericht voor kleinere vieringen en individueel gebed.

Daarnaast zal ingezet worden op structurele nevenbestemming in de ruimte.

De kerk kan een polyvalente functie krijgen als repetitie-, vergader- of activiteitenruimte voor muziek- en socioculturele verenigingen zoals koren en senioren groepen. Een andere optie is om de kerk ter beschikking te stellen voor eerder rustige sportactiviteiten zoals judo-, badminton- of inlineskating, als oefenruimte. Een derde optie is om de kerk in te zetten als receptieve plek voor optredens, voorstellingen en lezingen, zoals het Wereldfestival, comedy-avonden of poëzievoordrachten.

De werken die nodig zijn om de nevenbestemming mogelijk te maken, zullen ook aandacht moeten besteden aan de toevoeging van duurzaam comfort en sanitaire faciliteiten.

3.2.5. Sint-Jan-de-Doperkerk (Kachtem)

a) Huidige situatie

De Sint-Jan-de-Doperkerk in Kachtem is sinds 1119 een parochiekerk, en kreeg haar huidige vorm in 1834. De kerk bevindt zich in de dorpskern van Kachtem. Er is een beperkt liturgisch aanbod, maar de kerk wordt ook al gebruikt door werkgroepen, een koor en verenigingen. De kerk beschikt over een aanpalend plein en kerkhof, en heeft ook een omliggende kruisweg. Ze bevindt zich vlakbij het marktplein, en nabij het sport- en ontmoetingscentrum 't SOK. Het dorp heeft een actief verenigingsleven.

b) Toekomstvisie

In de toekomst zal de kerk worden ingericht voor kleinere vieringen en individueel gebed, met aandacht voor duurzaam comfort en sanitaire faciliteiten.

Daarnaast zal ingezet worden op structurele nevenbestemming, waarbij de kerk zal functioneren als dorpspunt of een eigentijdse variant van een parochiecentrum. Dit dorpspunt kan een laagdrempelig inloophuis, ontmoetingsplek of leesruimte worden, al dan niet in samenwerking met sociale vzw's of socioculturele organisaties. Daarnaast kan de kerk ook gebruikt worden als vergader- of activiteitenruimte voor muziek- en socioculturele verenigingen zoals koren en seniorenverenigingen.

BESLUIT

Alle betrokken partijen zijn er zich van bewust dat de noodzakelijke investeringen voor nevenbestemming over meerdere legislaturen gespreid zullen moeten worden. Ze engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.